

ილორი

www.ilori.ge
E-mail: r.jalagania@mail.ru

№278 (337) 22-29 ივლისი 2014 სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ორბანო 30 თემი
ის კი არაა სირსხვილი, რომ ემბრულად საუბრობან, არამედ ის, რომ დანარჩენ ქართველებს არ გვესმის ემბრული – აკაკი შანიძე

რაც მოგვიმა, დავითაო!..

დამთავრდა ადგილობრივი მმართველობის ორგანოთა არჩევნების მეორე ტურიც, სადაც ქართველმა ხალხმა კიდევ ერთხელ დაადასტურა თავისი უნდადობა და დაუცხოება „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობისადმი“, რომელიც ცხრა წლის განმავლობაში მუდმივ გაურკვევლობაში, ტერორსა და საშინელ სიღატაკში ამყოფებდა სრულიად საქართველოსა და ქართველ ერს. და ამაში არაფერია გაუგებარი: ქართველმა ხალხმა ათწლეულებია ნაცები იმით, რომ სააკაშვილსა და მის თანამშრომლებს ვჯავრებოდათ ქართველი ხალხი და სამშობლო მათთვის საშუალება იყო და არა მიზანი, ისინი მდიდრებად მიიჩნეოდნენ უბრალო ადამიანებს და მხოლოდ საკუთარ კეთილდღეობასა და გამდიდრებაზე ზრუნავდნენ, რამაც „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ დანაშაულებრივ ორგანიზაციად აქცია!

უკვე ცხებში სხედან ახალაია, მერაბიშვილი, უგულავა და სხვა ნაციონალური მოძრაობის მხარდები, რომლებიც დაპყრობის სანდო გირგვლიანი, მოაწვევს ხურჩის ტერაქტი, დაარბიეს მშვიდობიანი დემონსტრაციები, გააყალბეს არჩევნები, მითვისეს სახელმწიფო ბიუჯეტის თანხები...

მაღე ცხებში გაამწვეს გიგა ბოკერია, გიგი თარგამაძე, გიორგი ბარამიძე, უგულავას ცოლს და, ალბათ, თბილისის მერობის კანდიდატს „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობიდან“ ნიკანორ მელიასაც, რომელიც ეჭვმიტანილია „ქართუბანის“ მიმართ ნაციონალური ხელისუფლების მიერ ჩადენილ დანაშაულში.

ნაციონალთა ბანდის მეთაურების საქართველოსადმი ზიზღისმიერი დამოკიდებულება იოლი ასახსნელია – სააკაშვილი და მისი თანამშრომლები ეთნიკურად აშკარად არაქართველები არიან და მათი სჯულის კანონი მხოლოდ საქართველოსა და ქართველებისადმი მტრობას კარნახობს ამ გადაგვარებულებს. მე უბრალოდ, ამ ქართველების ვერ გამოვიტყვებ, რომლებიც ნაცებთან ერთად ერთი საღვთიდან ხვრებდნენ ქართველი ხალხის სისხლს და დღესაც ვერ დარწმუნებულან, რომ ნაცების გვერდით დგომა საქართველოს დასაცავს ნიშნავს!

მე მათ „არაქართველ ქართველებს“ ვუწოდებ, რადგან ეთნიკური წარმოშობა ყოველთვის ვერ ასახავს ამა თუ იმ სუბიექტის მიერ სამშობლოსადმი დამოკიდებულების სულისკვეთებას! ეთნიკურად ნაღდი ქართველი არაკაც ნაციონალებს შორის გახლდათ ვანო მერაბიშვილი, მაგრამ, როგორც შეიძლება ნდობა გამოვუცხადო მის ქართველობას იმ ბოროტებათა შემდეგ, რაც მერაბიშვილმა თავს დაატეხა ქართველ ერს.

შეიძლება ვინმე შემომედავოს – მერაბიშვილი ამას სააკაშვილის შეკვეთით აკეთებდა, მაგრამ ტვინი და ხელი ხომ მკვიდროდ არიან დაკავშირებული ერთმანეთთან და ამიტომაც თანაბრად იზიარებენ პასუხისმგებლობას საკუთარ საქმეთა გამო. ამიტომაც ზის ცხებში მერაბიშვილი და მთელი მისი ისტორიაში საწყენი მხოლოდ ისაა, რომ მას გვერდს (ჯერჯერობით) არ უმშვენებენ ყველა ამ სიბოროტეთა „ინტელექტუალური შემოქმედები“ მიხეილ სააკაშვილი, ზურაბ ადიშვილი და გიგა ბოკერია.

სიმახინჯედ შობილი ნაციონალები ისევე ვერ უგუებიათ ჭეშმარიტებას ოპოზიციაში ყოფნის დროს, როგორც ვერ უგუებოდნენ მაშინ, როცა ხელისუფლებაში იყვნენ. მართალია, მათ უკვე ხელი ვეღარ

მიუწვდებოდა ბოროტი ჩანაფიქრის რეალიზაციაზე, მაგრამ, მათი უტიფრობა და თავხედობა მაინც გამაღიზიანებელია. მაგალითისათვის თუნდაც თბილისის მერობის ნაციონალი კანდიდატის ნიკა მელიას აშკარად თავხედური გამოსტომა გამოდგება, რომელმაც დავით ნარმანიას ტელედეკლარაციას უთხრა, რომ შენ ივანიშვილის ნებართვის გარეშე ვერაფერს მოიმოქმედებ და ბიძინა ივანიშვილმა მივლი დამით აქ დგომა რომ გიბრძანოს, დამეს გაუნძრევლად, ფეხზე მდგომი გაატარებო.

და ამას ამბობს იმ ზნედაცემულ „ნაციონალთა“ გუნდის ერთ-ერთი აქტიური წევრი, რომელმაც ყველაფერი გააკეთა თავქარქაშა მიხეილ სააკაშვილის გასაღიქტატორებლად. და თუ ნახევრად სულელია სააკაშვილი გაიცინებდა, მთელი სახელისუფლებო ვერტიკალი თუ მას სიცილში არ აყვებოდა, ცუდად წაუვიდოდათ საქმე, ნიკანორ მელიას ეს როყოფდნენ ნასროლი მართლაც თავხედური ფრაზა მხოლოდ იმით შეგვიძლია გავაბართლოთ, რომ „ენას ძვლი არა აქვს...“

თუმცა, მეორე ტურის საარჩევნო ორმეტრიულში, მაინც მოხდა ძალზე სამწუხარო ამბავი. არაფერ იფიქროს, რომ ნაციონალთა „გამანადგურებელი“ ანგარიშით დამარცხებამ დაგვამწუხრა. პირიქით, ამაზე გასახარებელი ამბავი დიდი ხანია არაფერი გამოვიტყვებ. საუბარია იმაზე, რომ ნიკანორ მელიამ სამარცხინოდ უდალბა კოლხურ რაინდულ სულს და გამარჯვება არ მიულოცა დაავით ნარმანიას. ასე იცის „ქართული თბილისელობა“, როცა აკაკის „დამურად“ იქცევა ადამიანი და იგი შემდეგ ვერც ვითხოვს ახერხებს და ვერც ფრინველობს. გამედიდებულმა „კარნოთი თბილისელებმა“ არაერთხელ დაამტკიცეს, რომ მათი იდეალი ოცი ცალი ხინკალი და ორი კათხა ლულია (კომპლექციაზე არ ეტყობათ თუ რა), რისთვისაც ისინი ქართულ ისტორიულ ტრადიციებსაც შეაქცევინ ზურგს და ზნეობრივ-მორალურ პრინციპებსაც! და როცა ამკანონი ხალხის თვალსაწიერში მოექცა ნიკანორ მელია და არათბილისელობა დრმა პროვინციალიზმად ჩათვალა, სწორედ ამ დღიდან დაიწყო მისი დაცემა, რაც ლოგიკურად დასრულდა კიდევ 2014 წლის 12 ივლისს.

და ის, რომ ნიკანორ მელიამ არჩევნების მეორე ტურში ხმების 27 პროცენტით დააგროვა, უკვე საბოლოოდ ჩასვრილი „ნაციონალები“ თავიანთ დიდ გამარჯვებად მიიჩნევენ. არა და, ეჭვი არავის ეპარება, რომ ამ 27 პროცენტის 15 პროცენტი მაინც ნიკანორის მამას, შესანიშნავ დასტაქარს ანზორ მელიას ეკუთვნის, რომელსაც უამრავი ადამიანი გამოუგლეჯია სიკვდილის კლანჭებიდან. 6 პროცენტი ნიკანორ მელიას მეგობრებს და მერიის სისტემის ნაციონალ თანამშრომლებსა და სამთავალყურო საბჭოთა დიდხელფასიან უსაქმურ უნიტო ნაციონალებს ეკუთვნის, რომელთაც შედავათები ბრმა მხარდაჭერის ნაცვლად უბოძეს სააკაშვილმა და მისმა თანამშრომლებმა.

რაც შეეხება „ნაციონალთა“ რეალურ რეიტინგს, დარჩენილი 5 პროცენტი ნამდვილად მათ თანამგრძობებს ეკუთვნის, რაც სულ მალე დადგება შარშანდელი თოვლივით.

ეს რომ არ უნდათ დაიჯერონ გაბაშვილებს, დარჩენილებს, ბოკერიებს, თარგამაძეებს და მათნაირ გადაგვარებულებს, იმითმაც ყიყინებენ, რომ ჩვენი საარჩევნო შტაბის ხელმძღვანელი გიგი უგულავა საეციალურად არჩევნების წინ

დააკავეს, რათა დავმარცხებულიყავით. იმას კი არად ავადებენ, რომ მათ ახლა არჩევნების მოგებაში გაცოცხლებული მაცხოვარიც კი ვერ დაეხმარებოდა. რაც შეეხება უგულავას, იგი რომ პასუხისმგებელია თანამდებობის მიხედვით ქვეყნიდან გაქცევის მცდელობისათვის დააკავეს, ამაში უკვე არავის ეპარება ეჭვი.

ამის დასტურად თუნდაც ერთი „უმნიშვნელო“ ფაქტის მოხმობა შეიძლება: უგულავამ დაკავებისას განაცხადა, რომ იგი კიევში მიემგზავრებოდა უკრაინის პატრიარქის მიწვევით. სინამდვილე კი სხვაგვარი იყო – უგულავას დღეს გარდაიცვალა უკრაინის პატრიარქი, რომელიც მანამდე სამი თვის განმავლობაში კომაში იმყოფებოდა და ხელმოწერილი სუნთქვის აპარატზე იყო მიერთებული. იქნებ აგვისხანას გიგი უგულავამ, როგორ მოახერხა ასეთ მძიმე მდგომარეობაში მყოფმა ადამიანმა მისი სტუმრად მიწვევა?

როგორც იტყვიან, ტყუილს (მით უფრო – „ნაციონალურს“) აშკარად მოკლე ფეხები აქვს!

„ქართული ოცნების“ შტაბმა კი დამსახურებული გამარჯვება იხიმა და ნამდვილად სასიხარულოა ის ამბავი, რომ თბილისის ნაციონალური წუმბიდან ამოთრევის საქმე სწორედ სამეგრელოს კუთხის შვილი წარუძღვება.

„დამისახელის ვინმემ ისეთი პიროვნება, ქართულ ისტორიაში, ვისაც ერთიანი საქართველოს შექმნისათვის, ქართული სახელმწიფოებრიობის ჩამოყალიბებისათვის მეტი გაუკეთებია, ვიდრე გიორგი ჭყონდიდელმა გააკეთა. დამისახელის ვინმემ ისეთი პიროვნება, რომელსაც საქართველოს, მათ შორის თბილისის, აფხაზეთის გაქართველებისათვის მეტი გაუკეთებია, ვიდრე ლავრენტი ბერიაშვილი გააკეთა. დამისახელის ვინმემ პიროვნება, რომელსაც ქართველთა სულიერი გაერთიანებისათვის, ქართული სულის ამაღლებისათვის უფრო მეტი გაუკეთებია, ვიდრე ეს ზვიად გამსახურდიამ გააკეთა“ – აღნიშნა ცნობილმა ქართველმა პოლიტიკოსმა, სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ თავმჯდომარემ ბატონმა ალექსანდრე ჭაჭიამ 2005 წელს ზუგდიდში გამართულ სახალხო მოძრაობის მეორე ყრილობაზე. ასე რომ, ბატონ დავით ნარმანიას შესანიშნავი ტრადიცივა ეკუთვნის თბილისის მერიის თანამდებობაზე და ჩვენ ისედაც დაგვრჩენია, რომ წარმატებები ვუსურვოთ ჩვენი კუთხის შვილს მომავალ საქმიანობაში, რათა საბოლოოდ ამოთრიოს თბილისი ნაციონალური ჭაობიდან და სრულიად ახალი სიცოცხლე შეაბრუნოს მას!

დავით ნარმანიას განცხადებაც მეტყველებს იმაზე, რომ მერიაში მოვიდა ახალი ძალა, რომლის უპირველესი პრიორიტეტი უბრალო ადამიანი იქნება.

„ორშაბათიდან ვიწყებთ ძალიან აქტიურ მუშაობას. პირველი რამდენიმე დღე იქნება მოსამზადებელი იმისთვის, რომ ძირითადი საკითხები, რაც მერიაში მუშაობის დაწყებასთან და ჩვენი პროგრამის რეალიზაციასთან არის დაკავშირებული, მოვაშალოთ, რათა ყოველდღიურ რეჟიმში აქტიური მუშაობა დაიწყოს. თბილისი ძალიან მალე ნახავს ჩემი და ჩემი გუნდის ხელს. ძალიან ბევრი პრობლემა, რაც დედაქალაქში არსებობს, თითოეული ჩვენი მოქალაქის სასიკეთოდ შეიცვლება“, – განაცხადა ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების არჩევნების მეორე ტურში გამარჯვებულმა დავით ნარმანიამ. მისივე თქმით, პირველივე დღიდან დამტკიცდება

მერიაში და გამეგობებში მოქალაქეთა მიღების წესი, თავად მერიის სისტემა კი სტრუქტურულ ოპტიმიზაციას დაექვემდებარება, რაც გულისხმობს ცალკეული მმართველობით იმ ახალი სამსახურების ფორმირებას, რომელიც ახალი მერის პროგრამის რეალიზაციისთვის აუცილებელი იქნება.

არჩევნების შედეგებს კი მოხდენილად გამოეხმაურა ჩემი მეგობარი ჟურნალისტი და პოეტი და ჩვენი გაზეთის ავტორი ბატონი ალექსანდრე შენგელია:

- მერად მელია?
- აბა, ტურაი?
- ზოოპარკია, აბა, თუ რაი?
- ვნახეთ,
- რას იტყვის ჩვენი სტუმარი, ნათბილისარი, ნაბათუმარი – აბატურაი?!

მაშ ასე, ცხოვრებამ, კიდევ ერთხელ დაადასტურა, რომ „ნაციონალური მოძრაობა“, რომელიც ძალაუფლებას მხოლოდ ხანჯლით, საწამლათ და დიდი ფულით ინარჩუნებდა, საბოლოოდ დაკარგა გავლენა საქართველოში და ვეღარასოდეს დაუბრუნდება სახელისუფლებო მწვერვალს. ისინი კი მაინც უტიფრად გვიმტკიცებენ, რომ მთავარ ოპოზიციურ ძალას წარმოადგენენ, გვიმტკიცებენ რომ ცოცხლები არიან, რომ ქართველი ხალხის ფულით მოსყიდული „გააქვრებულნი“ ვეროპა ზრუნავს მათზე, რომ...

ისიც კი არ იცინა ამ უღელქვობაში, რომ სიცოცხლე ჭაობშიც კი არის, რომელიც, თავისი ყოფის დასტურად ბუშტუკებს ამოყრის ხოლმე ჭაობის ზედაპირზე. მაგრამ მხოლოდ ჭაობის მერალი სუნთქვა ამოაქვთ ამ ბუშტუკებს და გარემოს მოწამელის გარდა სხვას ვერაფერს ახერხებენ.

სწორედ ასეთი „ბუშტუკებით“ წამლავს გარემოს დღეს ავადსახსენებელი „ნაციონალური მოძრაობა“, მაგრამ, ჩვენდა საბედნიეროდ, სულ უფრო და უფრო მცირდება ამ ბუშტუკების რიცხვი და მალე გარემოს მოწამელის პროცესი სამუდამოდ შეწყდება!

„რაც მოგვა დავითაო, ყველა შენი თავითაო“ – ეუბნება ქართველი კაცი მას, ვინც ნებსით თუ უნებლიედ მიეხლება ხოლმე თავით ქვეითობის გალაგანს.

„დავით“ ნარმანიას ეს ფრაზა ნამდვილად არ ეკუთვნის, რადგან სწორედ საკუთარი ნიჭიერი თავის წყალობით გახდა იგი ქალაქ თბილისის მერი.

რაც შეეხება ნაციონალ „დავითებს“ და მათ თავანება ბელადს მიხეილ სააკაშვილს, მათ რაც დავითათა, სწორედ მათი მახინჯი აზრით გამოტენილი თავების ბრალია.

სხედან ახლა გაბზარულ ვარცლოან (ბევრი მათგანი კი – ციხე-კოლონიებში) და იმ ბედნიერ ეამს იხსენებენ, როცა ხალხის ფულით აღმა-დაღმა დაქრიალებდნენ მსოფლიო ვოიაჟებში, დროს ატარებდნენ კახპეთთან და ლას-ვეგასის კახინოებში, იკეთებდნენ ძვირადღირებულ მასაჟებს და ბორტქის ინექციებს (არც ნარკოტიკებს აკლებდნენ ხელს) და არცერთ ამქვეყნიურ სიამოვნებას იკლებდნენ...

ახლა კი კვლავ გვემუქრებიან, რომ მალე დაბრუნდებიან ხელისუფლებაში. ასეთი შემთხვევისათვისაც კარგი ნათქვამი გვაქვს ქართველებს: „რაც გინახავთ, ვეღარ ნახავთ“!

როლანდ ჯალაღანი, „აია“-ს და „შაზისი“-ს აკადემიების წევრი

სამეგრელოს (ოდიშის) და აფხაზეთის ისტორიული გეოგრაფია მახუშტი ბაბრათიონის ნააზრევში და თანამედროვე ისტორიოგრაფია

ერისა და ეროვნული მოძრაობის საკითხი სოციოლოგიის ერთ-ერთი უძირ-თადესი და ურთულესი საკითხია. დღემდე არ არის საბოლოოდ გარკვეულიერის ცნება: რა ნიშნები ახასიათებს ერს, როდის მოხდა ისტორიაში ერების წარმოშობა, როდის, როდის იწყება ეროვნული მოძრაობა, როდისაა ის პროგრესული ან რეაქციული, ვინ ხელმძღვანელობს...

ამ საკითხებზე სწორი, მეცნიერული პასუხების გასაცემად უნდა გავითვალისწინოთ მთელი კაცობრიობის ისტორია – “საზოგადოებრივი ცხოვრების კონკრეტულ-ისტორიული ფაქტები”.

აღნიშნულ თემაზე, ამას წინათ, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პუბლიცისტურ მეცნიერებათა ფაკულტეტზე (საქართველოს ისტორიის მიმართულუბა) ისტორიის აკადემიური დოქტორის სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად სადისერტაციო ნაშრომი წარადგინა ბატონმა იმტორ კეპელიამ, რომელიც წარმატებით იქნა დაცული. ნაშრომის სათაური გახლავთ “სამეგრელოს (ოდიშის) და აფხაზეთის ისტორიული გეოგრაფია მახუშტი ბაბრათიონის ნააზრევში და თანამედროვე ისტორიოგრაფია”, რომლის სამეცნიერო ხელმძღვანელი გახლავთ ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, სრული პროფესორი ბიორბი მგალობლიძე.

გახეთ “ილორის” მკითხველებს ვთავაზობთ აღნიშნულ თემას.

1771-1772 წლებში საქართველოში იმოგზაურა ცნობილი გერმანელი ნატურალისტი, მედიცინის დოქტორმა, რუსეთის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილმა წევრმა იოჰან ანტონ გიულდენშტედტმა (1745-1781 წწ.), რომელმაც დავიტირა მნიშვნელოვანი ცნობები სამოგზაურო ჩანაწერების სახით. იმერეთში იგი 1772 წლის ივლის-სექტემბერში იმყოფებოდა. ამ პერიოდში შეძლო სამეგრელოს საზღვრებისა და იმერეთის მნიშვნელოვანი ნაწილის შემოვლა (გიულდენშტედტი I, 1962).

XIX საუკუნის 40-იანი წლების საქართველოს ისტორიის შესასწავლად საინტერესო წყაროს წარმოადგენს ცნობილი გერმანელი მოგზაურის, გეოგრაფისა და ბუნებისმეტყველის, მიუნხენის აკადემიის წევრის – შორიც ვანგერის (1813-1887 წწ.) თხზულება. ვანგერის VIII-IX-X თავებში ვანგერი აღწერს იმერეთსა და სამეგრელოს, ამ მხარეთა სამეურნეო და სულიერ ცხოვრებას, ეკონომიკურ მდგომარეობას, საცხოვრებლებს, ახასიათებს მოსახლეობის სხვადასხვა სოციალურ ფენას, რუსულ საბაჟო კანონებს, რელიგიურ-კულტურ, ფოთის ციხეს, ზუგდიდს და დადიანთა რეზიდენციას, ხობისა და მარტვილის მონასტრებს (ვანგერი 2002).

კავკასიათმცოდნეობისა და საქართველოს ისტორიის მეკლავართათვის უადრესად საყურადღებო წყაროა XVIII ს-ის გერმანელი მეცნიერისა და მოგზაურის – იაკობ რაინგის ნაშრომი. აღნიშნული თხზულება განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევს ქვეყნის გეოგრაფიული აღწერის თვალსაზრისით. გერმანელი მოგზაური აღწერის სამფლობელოებსა და მათ საზღვრებს, ქალაქებს, სოფლებს, ეკლესიამონასტრებს, მდინარეებს, ხიდებს, გზებს, მთებს, ტყეებს, ნიადაგებს და ა. შ. (რაინგის 2002).

ჩვენთვის საინტერესო თემატიკაზე გამოქვეყნებულ ნაშრომთა შორის ისტორიოგრაფიული მნიშვნელობა აქვს ნიკო დადიანის „ქართველთა ცხოვრებას“, რაც 1962 წელს ცალკე წიგნად გამოსცა პროფ. შ. ბურჯანაძემ. სამი ნაწილისაგან შემდგარი აღნიშნული თხზულება ძვირფას წყაროს წარმოადგენს ფეოდალური ხანის ლიხთიმერეთის პოლიტიკური ისტორიის შესასწავლად. პირველ და მეორე ნაწილში წარმოდგენილია ეპოქა უკვე დროიდან 1749 წლამდე. ნ. დადიანის თხრობა არსებითად ვახუშტის მატანეში გადმოცემული პოლიტიკური ისტორიის ამბებით შემოიფარგლება და ვერ სცილდება ვახუშტისეული „აღწერის“ ტრადიციულ სქემას. გარკვეულ დროებულებების მქონეა ნ. დადიანის მიერ მოწოდებული დამატებითი ცნობები აღნიშნულ პერიოდზე. ვახუშტის თხზულებისაგან დამოუკიდებლად შედგენილი მესამე ნაწილი წარმოადგენს ნიკო დადიანის მიერ შეთხზულ თითქმის ერ-

თადერთ ნარატიულ წყაროს ლიხთიმერეთის პოლიტიკური თავგადასავლის შესახებ, 1749 წლიდან 1823 წლამდე (დადიანი 1962: 5-58).

იმდენად, რამდენადც წყაროთმცოდნეობითი კვლევა გულისხმობს უშუალოდ ძველ საისტორიო წყაროზე მუშაობასა და მის ტექსტობრივ-შინაარსობრივ და წყაროთმცოდნეობით ანალიზს, შესაბამისად, ასეთი კვლევა ნაკლებად განიცდიდა იდეოლოგიურ გავლენას, რადგან ნაკლებად არსებობდა იდეოლოგიური ზეწოლის საშუალებები. სწორედ ამიტომ, ისტორიულ მეცნიერებაში ეპოქისათვის დამახასიათებელი მარქსისტული სოციოლოგიის პრინციპების განუხრელი ბატონობის პირობებში (რამაც განსაკუთრებულ სიმძაფრით თავი იჩინა გასული საუკუნის 30-50-იან წლებში) გამოცემის მიუხედავად, ქართულ ნარატიულ წყაროებსა და მათ შესახებ არსებულ სამეცნიერო კვლევებს დღემდე არ დაუკარგავთ მეცნიერული ღირებულება.

ოდიშ-აფხაზეთის საეკლესიო, ეთნიკური და პოლიტიკური გეოგრაფიის, აგრეთვე სოციალურ-ეკონომიკური საკითხების შესწავლის თვალსაზრისით პირველწყაროს მნიშვნელობა ენიჭება და შეკვლევარს მრავალ დონეზე ინფორმაციას აწვდის შუა საუკუნეების საქართველოს ისტორიის მუხლანაწიერი მკვლევრის – სარგის კაკაბაძის (1886-1967 წწ.) მიერ 1921 წელს ორი წიგნად გამოცემული „დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო საზოგადოება“, აგრეთვე 1925 წელს „საისტორიო მთაბრუნში“ დაბეჭდილი „აფხაზეთის საკათალიკოზო დიდი იაღარა“ (კაკაბაძე 2, 1925; ქსი II, 1965). ეს უკანასკნელი „ბიტივინტის იაღარის“ სახელითაც არის ცნობილი. ესაა დასავლეთ საქართველოს საკათალიკოსო საეკლესიო სახელისთვის სხვადასხვა პირის მიერ გაწეული დეკლარაციები და შეწირულების აღმწერები. მეორე დავთარიც მალაქია გურიელის ბრძანებითაა დაწერილი. ს. კაკაბაძე მას 1619-1621 წლებით ათარიღებს. ძველ საეკლესიო ცნობების შეიცავს ოდიშის ისტორიული ტოპონიმისა და საეკლესიო გეოგრაფიის საკითხებზე (კაკაბაძე 1913: 5-46).

ფეოდალური საქართველოს ისტორიის უმნიშვნელოვანეს პირველწყაროს წარმოადგენს იმერეთის მეფე ალექსანდრე V-ის (1720-1740, 1741-1752 წწ.) მიერ თავისი სამეფოს სამხედრო-სტრატეგიული მდგომარეობის საილუსტრაციოდ რუსეთის საიმპერატორო კარზე 1737 წელს გაგზავნილი რუკა. მასზე ნაჩვენებია რელიეფი, ტყე, მდინარეები, ციხესიმაგრეები და მათში განლაგებული ჯარის შეიარაღება (მათურთ IX, 1949: 209-221). რუკაზე ნაჩვენებია ციხესიმაგრეები, თითოეული ციხის სამხედრო ძალა და მისი მფლობელის ვინაობა, აგრეთვე ეკლესია-მონასტრები, საყდრები, სამეფო და ფეოდალთა სასახლეები, ძვირფასი ლითონის საბადოები, სამეფოს საზღვრები, სამომავლო გზები, ნავსადგურები და ა. შ. (ბურჯანაძე 1959: 182-197).

საქართველოს პოლიტიკური, ეკონომიკური, ეთნოგრაფიული, გეოლოგიური და სხვა სახის აღწერა დავითოვანი ცნობილია გერმანელმა ბუნებისმეტყველმა და მოგზაურმა ვილჰელმ აიხვალდმა (1795-1876 წწ.). დიდ ინტერესს იწვევს დასახლებული პუნქტებისა და ეკლესიების, სავაჭრო გზების აიხვალდისეული საფუძვლიანი აღწერა (აიხვალდი 2005).

მნიშვნელოვან დოკუმენტურ წყაროს წარმოადგენს ე. თაყაიშვილის, ი. დოლიძის, შ. ბურჯანაძისა და ნ. ბერძენიშვილის მიერ გამოცემული დოკუმენტური მასალები. ვახუშტი ბაბრათიონის მრავალმხრივი მოღვაწეობის კვლევით არაერთი მეცნიერი დაინტერესებულია. როგორც ზემოთ აღნიშნა, იძულებით ემიგრაციაში მყოფი ბატონიშვილი საფუძვლიანად გაცნობდა დასავლეთ ევროპისა და რუსეთის ისტორიოგრაფიის მიმართულებებს და მოპოვებული ცოდნა საფუძვლად დაუდო თავის შემდგომ მეცნიერულ მოღვაწეობას.

უკანასკნელ ხანს საგრძობად გაიზარდა ინტერესი ვახუშტის მეცნიერული მემკვიდრეობისადმი. გამოქვეყნდა მრავალი მონოგრაფია თუ სტატია, მაგრამ ასეთი მზარდი ინტერესის მიუხედავად შეიძლება დაბეჭდვითი თქვას შემდეგი: რა კუთხ-

ითაც არ უნდა განვიხილოთ ვახუშტის შემოქმედება, მისი ცხოვრება-ღვაწლისადმი მიძღვნილი, დღემდე გამოცემული და ჩვენ ხელთ არსებული რამდენიმე მონოგრაფიისა და გამოკვლევის შემთხვევაშიც კი, საბოლოოდ მაინც იმ შეხედულების აღიარება მოგვიწევს, რის თანახმადაც ბევრი რამ მისი უმდიდრესი მეცნიერული მემკვიდრეობიდან გამოსამჩნევრებელია და კვლავაც საგანგებო კვლევას საჭიროებს. შესასწავლია ვახუშტის ცხოვრებისა და შემოქმედების ბურუსით მოცული მთელი რიგი საკითხებისა. მისი ზოგიერთი ორიგინალური თუ თარგმნილი ნაწარმოები კვლავ ერთგულ მჩხრეკელსა და გამოცემულს ელის...

1997 წელს იუნესკოს ეგიდით საერთაშორისო მასშტაბით აღინიშნა ვახუშტი ბაბრათიონის დაბადების 300 წლისთავი. გამოიცა კრებულები: „ვახუშტი ბაბრათიონი – ისტორიკოსი და გეოგრაფი“, „ვახუშტი ბაბრათიონი გეოგრაფი“, ასევე ვახუშტის „საქართველოს გეოგრაფია“ და „საქართველოს ატლასი“. უნდა ითქვას, რომ ატლასის სახით ამ ძვირფასი ეროვნული განძის გამოცემა ქართული კულტურის ისტორიისათვის ეპოქალური მნიშვნელობის მოვლენადაა მიჩნეული. 2011 წელს დაიბეჭდა ვახუშტის მიერ რუსულ-იდან შესრულებული ქართული თარგმანი „პოლიტიკური გეოგრაფიისა“ (ხარაძე 2013: 260-300).

საკვლიფიკაციო თემის ისტორიოგრაფიული ბაზის მიმოხილვისას ჩვენ არ შეგვიხებთ ვახუშტის შესახებ არსებულ ყველა გამოკვლევას. სადისერტაციო ნაშრომის განსაზღვრული მოცულობა და თემატიკა არ იძლევა ამის საშუალებას. ამასთანავე, მეტ-ნაკლებად მნიშვნელოვანი ყველა ნაშრომის თუნდაც ზოგადი მიმოხილვა, ბუნებრივად, საგრძობლად დაგვაშორებდა საკვლევ თემატიკას. ამიტომ, ვინაიდან სადისერტაციო ნაშრომში მიხნად ვისახავთ დასავლეთ საქართველოს ორი კონკრეტული ადმინისტრაციულ-პოლიტიკური ერთეულის საისტორიო გეოგრაფიასთან დაკავშირებულ საკითხებზე მსჯელობას ვახუშტის თვალთახედვით, შესაბამისად შევეხებით იმ გამოკვლევებს, რომლებშიც მეტწილად ასახულია სწორედ ოდიშ-აფხაზეთის საისტორიო გეოგრაფიისა და ტოპონიმის ცალკეული საკითხები.

მათ შორის, უპირველეს ყოვლისა, უნდა დასახელდეს ივანე ჯავახიშვილის, სიმონ ჯანაშიას, პავლე ინგოროყვას, ნიკო ბერძენიშვილის, ვალერიან გაბაშვილის, ლევან მარუაშვილის განსაკუთრებული დეკლარაციები ამ თვალსაზრისით და მათ მიერ გამოთქმული მრავალი ფუნდამენტური დასკვნა თუ პირობება.

გერის-აფხაზეთის ისტორიული ტოპონიმის გასაშუქებლად მნიშვნელოვან მასალას გვაწვდის და წინამდებარე საკვლიფიკაციო ნაშრომში გათვალისწინებულია გამოჩენილი ქართველი მეცნიერის, პავლე ინგოროყვას (1893-1983 წწ.) მონუმენტური, 1150-გვერდიანი ნაშრომი „გიორგი მერჩულე, ქართველი მწერალი მათე საუკუნისა“, რაც ჯერ გავრცელებული იბეჭდებოდა ჟურნალ „მნათობში“ (1949-1952 წლებში), ხოლო 1954 წელს ცალკე წიგნადაც გამოიცა. მასში უამრავი პრობლემა და მოვლენა მკვლევრის მიერ სრულიად ორიგინალურადაა გააზრებული და შეფასებული. ჩვენი კვლევისთვის განსაკუთრებით საყურადღებოა წიგნის IV თავი: „დასავლეთ საქართველოს ფეოდალური სახელმწიფო („აფხაზეთის სამეფო“) და ცნობები მის შესახებ გიორგი მერჩულის ძეგლში“. მასში პ. ინგოროყვა მსჯელობს აფხაზეთის ისტორიული ეთნოგრაფიის, კერძოდ, მოსახლეობის ეთნიკური შემადგენლობის შესახებ ანტიკურ ხანაში და საშუალო საუკუნეებში. აფხაზეთის ტერიტორიაზე მოსახლე ტომთა ვინაობისა და დასავლეთ საქართველოს („აფხაზეთის სამეფო“) დაარსების ისტორიის შესახებ, ამავე თავში წარმოდგენილია პ. ინგოროყვას „სხეციალური ექსკურსი“, რითაც მკვლევარი მიხნად ისახავს საისტორიო წყაროებში მოხსენიებული აფხაზეთის მხარეთა გეოგრაფიული სახელწოდებების სტრუქტურულ-ეტიმოლოგიურ ანალიზს და მათ კავშირს ქართულ ენობრივ სამყაროსთან. „გეოგრაფიული სახელწოდებანი, წერს პ. ინგოროყვა, – იძლევიან სრულიად

გარკვეულ ჩვენებას იმის შესახებ, თუ ვინ იყო ბინადარი მკვიდრი აფხაზეთის მხარეებისა. აფხაზეთის მხარეთა მოსახლეობა, როგორც ირკვევა, თავიდანვე ქართულ ეთნიკურ წრეს ეკუთვნოდა, და ასეთივე ქართული ხასიათი ჰქონდა ამ მხარეს კერძოდ იმ ეპოქაში, როდესაც დაარსდა დასავლეთ საქართველოს „აფხაზეთის სამეფო“ (ინგოროყვა 1954: 146).

პ. ინგოროყვამ უარყო ქართულ ისტორიოგრაფიაში მანამდე მიღებული შეხედულებანი დასავლეთ საქართველოს („აფხაზეთის სამეფოს“) შესახებ და „საისტორიო მასალების პრეციზიული ანალიზის შედეგად“ (მისივე სიტყვებით) შეძლო შემდეგი საკვლისხმოდ დასკვნები გამოეცანა:

1. ანტიკურ ხანასა და შუა საუკუნეებში, „აფხაზეთის სამეფოს“ დაარსების დროისთვის (VIII ს.) აფხაზეთის ტერიტორიაზე მოსახლე ტომები – საკუთრივ აფხაზები, აბსილები, მისიმინები და სანიხები ქართული წარმოშობისანი იყვნენ, დასავლეთ საქართველოს სხვა დანარჩენი ქართველი ტომების (ქართები, მეგრელები და სხვანი) მსგავსად.

2. აფხაზეთში მოსახლე ქართველ ტომს – აფხაზებს დასავლეთი საქართველო კი არ დაუპყრიათ, არამედ ადგილი ჰქონდა აფხაზეთის ერისთავის მთავაობით როგორც აფხაზეთის, ისე დასავლეთ საქართველოს დანარჩენი ტერიტორიის განთავისუფლებას ბიზანტიის იმპერიის ბატონობისაგან. იგი იმოწმებს ისტორიული პირველწყაროს – „მატიანე ქართლისას“ ცნობას, რომ აფხაზეთა ერისთავი „გადგა ბერძენთა (ე.ი. ბიზანტიელთა -ი.კ.) დაიპყრა აფხაზეთი და ეგრისი ვიდრე ლიხამდე (ხაზგასმა ავტორისა – ი.კ.)“ აფხაზეთა ერისთავმა, დაასკვნის პ. ინგოროყვა, „ორივე მხარე, აფხაზეთი და ეგრისიც ვიდრე ლიხის მთამდე დაიპყრა ბიზანტიელთაგან, განათავისუფლდა ბიზანტიელთა ბატონობისაგან“ (ინგოროყვა 1954: 116).

3. ბიზანტიის ბატონობისაგან დასავლეთ საქართველოს (აფხაზეთთან ერთად) განთავისუფლების შემდეგ შექმნილ „აფხაზეთის სამეფოს“ იწყება წმინდა ქართული სახელმწიფოებრივი პოლიტიკის გატარება. ბიზანტიის ხანგრძლივი ბატონობის შედეგად გაბატონებულ მთავარ სახელმწიფო ენას ქართული ჩვენაცვლია და საეკლესიო წირვის ენადაც ქართული იქნა შემოდებული. იერარქიულად კონსტანტინოპოლის პატრიარქთან დაკავშირებული დასავლეთ საქართველოს ეკლესია ამიერიდან ქართლის (იბერიის) საკათალიკოსოს დაექვემდებარა (იქვე: 117). „დასავლეთ საქართველოს ქართული სახელმწიფო, – წერს პ. ინგოროყვა, – შექმნილია ქართველი ტომების მიერ, და ერთ-ერთი ამ ტომთა შორის არის ქართველი ტომი აფხაზები“ (იქვე: 117).

განსაკუთრებული ადლო, დიდი ერუდიცია და ფაქტების განზოგადების დიდი უნარი გამოარჩევს აკად. ივანე ჯავახიშვილის (1876-1940 წწ.) მეცნიერულ მოღვაწეობას. იგი ფართო მასშტაბით იკვლევდა საისტორიო გეოგრაფიის საკითხებს. საგანგებოდ ამ პრობლემის გაშუქებას ისახავს მიხნად 1919 წელს გამოქვეყნებული „საქართველოს საზღვრები ისტორიულად და თანამედროვე თვალსაზრისით“. მანვე საგანგებოდ გამოკვლევა უძღვნა საქართველოს ეკონომიკური ისტორიის შესწავლას, რაც 3 წიგნად გამოიცა, ხოლო კამიტალურ ნაშრომში – „ქართველი ერის ისტორია“, დიდმა მეცნიერმა სრულიად ახლებურად გამოიკვლია და ღრმა მეცნიერული, კრიტიკული შესწავლის საფუძველზე ნათელი მოპოვდა საქართველოს პოლიტიკური ისტორიის, ქართველი ხალხის ვინაობისა და მიგრაციის, მატერიალური კულტურის, სარწმუნოების, სახელმწიფოებრივი წყობილების ფორმების, კულტურისა და სხვა საკითხების მრავალ ბურუსით მოცულ საკითხს. აკად. ნიკო ბერძენიშვილის მართებული შეფასებით, „განსხვავებით სხვა ამ დარგის მეცნიერთაგან ივ. ჯავახიშვილმა სპეციალური გამოკვლევა უძღვნა მთლიანი საქართველოს ისტორიულ გეოგრაფიას და ეს შრომა თავის „ქართველი ერის ისტორიის“ წაუშლავდა. მანვე შეადგინა და 1923 წელს გამოსცა „საქართველოს ისტორიული რუკა“ (ბერძენიშვილი I, 1964: 350). იმტორ კეპელია

ფაქტები, რის გამოც ბიბა ბოკერისაც დაიჭირენ!

“ფაქტები, რის გამოც გიგა ბოკერისაც დაიჭირენ?” – ამ სახელწოდებით სტატია გახუთმა “ქრონიკა” გამოაქვეყნა.

მთავარმა პროკურატურამ გიგა ბოკერია პირველად 4 აპრილს მოიკითხა და მოწმედ დაკითხა. საქმეს, რის გამოც ბოკერია დაკითხეს, გრიფით **“საიდუმლო”** ადევს. თუმცა, ადრე გახმაურდა ამ საქმის დეტალები და ჟურნალისტებისათვის სხვა ინფორმაციებიც ექსკლუზიურად გახდა ცნობილი... ჯერ კიდევ 2012 წელს განაცხადა ივანიშვილმა, რომ უშიშროების საბჭოდან უხარმაზარი თანხები – დაახლოებით 16 მილიონი დოლარი – იყო გაფლანგული, ამ თემას აუცილებლად მიაკცევდა ყურადღებას და დამნაშავეებსაც დასჯდა. ივანიშვილმა დამნაშავეებში ბოკერია და უშიშროების საბჭოს მდივნის მოადგილეები რომ იგულისხმდა, ამაში ეჭვი არავის შეჰპარვია. ივანიშვილი ისე წავიდა ხელისუფლებიდან, გიგასთვის ბუხი არავის აფურცნია. დღეს ხელისუფლებას ირაკლი აბრამაშვილი უდგას სათავეში, მაგრამ როგორც ჩანს, ბოკერის მიმართ მისი დამოკიდებულება ანალოგიურია.

ამის თქმის საფუძველს ორი რამ მადლეკს, ერთი, რომ ყველა ჭკუასაკითხავი ადამიანი ირწმუნება, ბოკერის მალე დაიჭერენ და ეს ხალხი ჰაერზე არ ღაპარაკობს, შესაბამისი უწყებებიდან გარკვეულ ინფორმაციებს ფლობენ და მათ ნათქვამს დამაჯერებლობას ესეც მატებს. მეორეც, **“ქრონიკა”** ექსკლუზიური ინფორმაციით, მთავარი პროკურატურა ძალზე აქტიურად მუშაობს წლების მანძილზე უშიშროების საბჭოდან გამჭრალ მილიონებზე. ამ ეტაპზე, მოლიანი თანხიდან დაახლოებით, 15 მილიონი ლარის არამიზნობრივი ხარჯვის შესახებ, პროკურატურას უტყუარი მტკიცებულებები აქვს და სავარაუდოდ, ბოკერის წინააღმდეგ მალე აღძრავენ სისხლის სამართლის საქმეს და ბრალსაც წაუყენებენ. **“ქრონიკის”** ინფორმაციით, ამ საქმეებში ფიგურირებენ უშიშროების საბჭოს ყოფილი მოადგილეები ბათუ ქუთელია და დავით სიხარულიძე. შესაძლოა, პროკურატურამ მათაც წაუყენოს ბრალი. გარდა ამისა, მთავარი პროკურატურა ცალკე საქმედ სწავლობს პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდიდან გახარჯული მილიონების საქმეს და შესაძლოა, ამ ფონდიდან უკანონოდ გახარჯულმა თუ მითვისებულმა თანხებმა, უშიშროების საბჭოდან გამჭრალ 15 მილიონს გადააჭარბოს კიდევ. აქვე დავსძენ, რომ ჟურნალისტებს სახელისუფლებო წყაროებიც უდასტურებენ, რომ პროკურატურას გიგა ბოკერის წინააღმდეგ ბრალი უკვე გამზადებული აქვს და მისი წაყენება მხოლოდ დროის საქმეა. ამ ინფორმაციას ადასტურებენ როგორც საკანონმდებლო, ასევე აღმასრულებელი ხელისუფლების წარმომადგენლები.

უშიშროების საბჭო, ფორმალურად, პრეზიდენტს ექვემდებარებოდა, სააკაშვილი იყო მისი თავმჯდომარე. მაგრამ გიგა მიშა სააკაშვილს არაფერს ეკითხებოდა. ხარჯების შესახებ არავის აბარებდა ანგარიშს. მეტიც, ბოკერია უშიშროების საბჭოს ბიუჯეტს არ სჯერდებოდა და თავისი დანაშაულებრივი პარტიის საერთაშორისო პიარისა და სხვა საქმიანობისთვის პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდიდანაც ხარჯავდა მილიონებს. აუდიტის სამსახურის დასკვნით, პრეზიდენტის სარეზერვო ფონ-

დიდან, არაერთი მილიონი გადაირიცხა უშიშროების საბჭოს ანგარიშზე და მიუღიეს თანხა უცხოური ლობისტური კომპანიების მომსახურებაში დაიხარჯა. ამ თანხებს ბოკერია წლის ბოლოს ითხოვდა სარეზერვო ფონდიდან, როცა საკუთარი გახარჯული ჰქონდა და ყველა მოთხოვნას სახელმწიფოს უსაფრთხოებისთვის უმინუშენლოვანესი ღონისძიებების გატარების აუცილებლობა ედო საფუძვლად. რეალურად, გიგა ბოკერის საერთოდ არ ადარდებდა ქვეყნის უსაფრთხოება, მისი მთავარი საზრუნავი **“ნაცმოძრაობის”** და მიშა სააკაშვილის პიარი და საერთაშორისო მხარდაჭერა იყო, რომ რაც შეიძლება მეტხანს დარჩენილიყო ხელისუფლებაში, რაც შეიძლება მეტი დაეშავეებინა ქართველი ხალხისთვის. ამ საერთაშორისო მხარდაჭერას გიგა ბოკერია ასევე საბიუჯეტო ფულით ყიდულობდა.

“ნაციონალიზა” მმართველობისას უშიშროების საბჭოში 22 კაცი მუშაობდა – საბჭოს მდივანი, 4 მოადგილე და 17 თანამშრომელი. ამ 22-კაციანი საბჭოს ბიუჯეტო, გიგა ბოკერის თავმჯდომარეობის პერიოდში, 20 მილიონ ლარზე ნაკლები არასდროს ყოფილა. 2012 წელს 22-მილიონიანი ბიუჯეტი ჰქონდა საბჭოს და ესეც არ ჰყოფნიდა. 22 კაცის სახელფასო ბიუჯეტი 1.5 მილიონ ლარს შეადგენდა – გრიანდებდნენ გოგო-ბიჭები. ბოკერამ ისე მოაგვარა საქმე, რომ უშიშროების საბჭოს ყველა ხარჯი გაუმჭვირვალე გახდა, სახელმწიფო საიდუმლოს რანგში აიყვანა და მასში ჩახვევა, ერთადერთი, მხოლოდ საბჭოს თავმჯდომარეს, პრეზიდენტს შეეძლო.

აი, კონკრეტული ფაქტები იმის დასტურად, რომ უშიშროების საბჭოს ფული მხოლოდ ლობისტურ კომპანიებში იხარჯებოდა. მარტო ერთ ამერიკულ კომპანიას, **Podesta Group-ს** გიგა ბოკერამ 2010 წელს 600.000 დოლარი გადაუხადა ამერიკაში მისიელ სააკაშვილის პიარისთვის (საკმაოდ დიდ თანხებს უხდიდა ბოკერია ერთ-ერთ შევდურ პიარკომპანიას, რომელსაც სათავეში შევდეთის ახლანდელი საგარეო საქმეთა მინისტრი კარლ ბილდტი ედგა. ახლა, როცა ოფიციალური თანამდებობის დაკავების შემდეგ ბილდტს აკრძალული აქვს ყოველი სახის პიარსაქმიანობა, იგი მაინც პირზე დუქომიდგარი იცავს **“ნაციონალიზა”** არაჯანსაღ ინტერესებს, რაც ბილდტის არაკეთილსინდისიერებაზე მიუთითებს). იგივე კომპანიასთან, 2012 წელსაც გააფორმა ერთწლიანი ხელშეკრულება უშიშროების საბჭომ და ისევე 600.000 დოლარად, მაგრამ ეს ფული წყალში გადაყარა გიგა ბოკერამ, ამერიკაში Podesta Group-ის პიარმა ვეღარ უშველა მისიელ სააკაშვილსა და მის პარტიას, ვერც ამ კომპანიის მიერ ნაყიდმა ამერიკელმა პოლიტიკოსებმა ააცილეს კატასტროფა. ამ წელს **“ნაციონალიზა”** საპარლამენტო არჩევნებში დამარცხდა და მას მერე, წელში ვეღარ გამართულა. ამის შემდეგ, საქართველოს ახალმა პრეზიდენტ-მინისტრმა ბიძინა ივანიშვილმა, უშიშროების საბჭოს ბიუჯეტი მკვეთრად შეამცირა, 18.5 მილიონი ლარი ჩამოაჭრა და 2013 წელს მხოლოდ სახელფასო ფონდი – 1.5 მილიონი ლარი დაუტოვა. ესეც ხედმეტი იყო მაგათთვის, არც ამ მილიონ-ნახევრის საღირაღს აკეთებდნენ რამეს, უსაქმურების ერთი დიდი ბუდე იყო გიგა ბოკერის უშიშროების საბჭო და მეტი არაფერი.

ქართული პრესა არცთუ დიდი ხნის წინ წერდა:

“გიგა ბოკერია და მისი მეუღლე თამარ ჩერგოლეიშვილი, 2011 წლის თებერვალში იმყოფებოდნენ ვაშინგტონში. ამერიკაში ბოკერის სტუმრობა სახელმწიფომ, კერძოდ, უშიშროების საბჭომ დააფინანსა, როგორც ოფიციალური მივლინება. ცხადია, მივლინების თანხმად, ბოკერისაც ოფიციალური შეხვედრები უნდა გამართა ამერიკის ხელისუფლების წარმომადგენლებთან, მაგრამ “ქრონიკის” წყარო აცხადებს, წყვილმა ისე დატოვა ეს ქვეყანა,

რომ ბოკერის არც ერთი შეხვედრა არ გაუმართავს. მან და მისმა მეუღლემ 8 დღე დაისვენეს ვაშინგტონში. წყაროს თქმით, გიგა ბოკერისა და თამარ ჩერგოლეიშვილის “მივლინება” ნაწილობრივ თავდაცვის იმეამინდელმა მინისტრმა, დავით კეზერაშვილმა დააფინანსა. ცხადია, არა საკუთარი ფულით – “ნაციონალიზის” “თბშიაკით”, რომელიც ბიუჯეტიდან მოპარული და ბიზნესმენთათვის წართმეული ფულით ივსებოდა... სამწუხაროდ, ჩვენთვის უცნობია ამ “მივლინების” სხვა დეტალები, მაგრამ უშიშროების საბჭოს 68 000 დოლარი რომ დაუჯდა ბოკერის ამერიკაში გამგზავრება და იქ ყოფნა, ეს კი ვიცით...”

გიგა ბოკერის მიმართ ერთ-ერთი კონკრეტული ბრალდება, რომელსაც მალე წაუყენებენ, სავარაუდოდ, სწორედ ეს ამერიკული **“მივლინება”** იქნება ცოლთან ერთად... ჩვენ მაშინ ვწერდით, რომ ბოკერია ამის გამო პასუხს აგებდა და აპა, როგორც ჩანს, ეს დღეც მალე მოვა. პრესამ ექსკლუზიურად ერთი მეტად მნიშვნელოვანი ინფორმაცია მოიპოვა უშიშროების საბჭოს თანხების არამიზნობრივად ხარჯვასთან დაკავშირებით. გიგა ბოკერის პროკურატურა უეჭველად მოჰკითხავს ერთ საქმესაც. 2011 წლის აგვისტოში, უშიშროების საბჭომ ბათუმში, დოკუმენტაციის თანხმად, კონფერენცია გამართა. 3-დღიანი კონფერენცია ამ ოფიციალური ინფორმაციის მიხედვით 55 ათასი ლარი დაჯდა, რომელიც ბათუმის სასტუმრო **“შერატონში”** გაიმართა. კონფერენციის ჩატარების ვადა 1-3 აგვისტოა. გამოძიებით დასტურდება, რომ არანაირი კონფერენცია 1-3 აგვისტოს **“შერატონში”** არ გამართულა. გიგა ბოკერია თავის თანამეცხედრესთან ერთად, ასევე, უშიშროების საბჭოს 12 თანამშრომელი ბათუმში, უბრალოდ, საგრილოდ იყვნენ ჩასულნი, 2 აგვისტოს ენრიკე ეგლესიასეს კონცერტი იყო და ამ კონცერტს დაესწრნენ, ეს კონცერტი, **“შერატონში”** ფეშენებულურ ნომერში 3 დღით 14 ადამიანის ცხოვრება და საერთოდ, მათი ეს 3-დღიანი **“გულაობა”** ბათუმის ბიუჯეტს 55 000 ლარი დაუჯდა. აი, ასე ექცეოდა საბიუჯეტო თანხებს ხალხსა და ქვეყანაზე **“მზრუნველ”** გიგა ბოკერია. დღეს ისიც და მისი უნამუსო თანაგუნდელებიც იქაჩებიან, – დღევანდელი ხელისუფლება არ ვარგა, ისევე ჩვენ უნდა მოვიდეთ ხელისუფლებაში, ქვეყანა უნდა ავაშენოთ. 9 წელი იყვნენ იმ ხელისუფლების სათავეში და ნგრევისა და უბედურების მეტი არაფერი მოუტანიათ ქვეყნისთვის, საქართველო ერთ დიდ საკონცენტრაციო ბანაკად აქციეს, ხალხი დაიმონეს, ასევე ათასობით ადამიანს ლუკმაპური ენატრებოდა, ესენი კი იმ ხალხის კუთვნილი ფულით დაჯირითობდნენ და არანაირ ამქვეყნიურ სიკეთეს არ იკლებდნენ. ხალხი **“ნაციონალიზადა”** და დანარჩენებდა ჰყავდათ დაყოფილი, თუ მათი ბინძური პოლიტიკის მიმხრე იყავი, თუ ბოკერისა და მისთანა გარეგნებს გაურიგდებოდი, ყველა მიმართულებით გზა სხნილი გქონდა, გინდა ბიზნესში წავიდოდი, გინდა სახელმწიფო სამსახურში და წარმატება გარანტირებული გქონდა. ეშმაკთან ალიანსზე თუ უარს იტყვოდი, მაშინ გადარჩენისთვის უნდა გებრძოლა. გიგა ბოკერია იყო სააკაშვილის დამნაშავე რეჟიმის მთავარი იდეოლოგი და ყველა საშინელება, ყველა დანაშაულება, რაც ამ რეჟიმმა ჩაიდინა, ბოკერის ტვიზში იხარშებოდა, ის იყო იდეების გენერატორი და სხვები მის ამ ანტიადამიანურ, ანტიუმანურ იდეებს ახორციელებდნენ...

გიგა ბოკერია 2008 წლის ომის სამარცხვინოდ წაგების ერთ-ერთი მთავარი მიზეზია. მას სიკვდილივით ეშინია ომის საქმესთან დაკავშირებული ნებისმიერი გამოძიებისა, რადგან არსებობს უამრავი მოწმე, არსებობს მტკიცებულებები, რომ იმ დროს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე გიგა ბოკერია, უშუალოდ ხელმძღვანელობდა საბრძოლო მოქმედებებს, გაცემდა ბრძანებებს, რომელთაც გენერ-

ლები და ოფიცრები ასრულებდნენ და მისმა ამ ბრძანებებმა, ქართულ ჯარში დიდი მსხვერპლი გამოიწვია, ათობით მეტობრივი და ასევე, მშვიდობიანი მოქალაქე დაიღუპა. ეს ბრალი თუ დაუმტკიცდა ბოკერის, სამუდამო პატიმრობა გარანტირებული აქვს. გიგა ბოკერია, გიგე თარგამაძე და გიგე უგულავა ომის დროს ნატრობდნენ, რომ მშვიდობიან მოსახლეობაში რაც შეიძლება, მეტი მსხვერპლი ყოფილიყო. ამ ომის მონაწილე, გენერალი ტრისტან წითელაშვილი ადასტურებს, რომ საკუთარი ყურით მოისმინა, ეს სამეული როგორ ოცნებობდა, რომ რაც შეიძლება მეტი მშვიდობიანი მოქალაქე დაღუპულიყო. ასევე, არსებობენ მოწმეები, რომლებიც ადასტურებენ იმას, რომ, როცა სააკაშვილმა და ბოკერამ გაიგეს, რომ მშვიდობიან მოსახლეობაში მსხვერპლი 200 კაცს არ აღემატებოდა, ორივეს ლამის ისტერიკა დაემართა, – 200 ცოტაა, რამდენიმე ათასი გვიინდოდაო. ქართველი ხალხის სისხლი, ქართველების ცხედრები ბოკერის პოლიტიკის წარმატების საფუძველი იყო. რაც მეტი ქართველი დაიღუპებოდა, რუსეთთან შიშით უფრო მეტად მებრძოლებად წარმოჩინდებოდნენ სააკაშვილი, ბოკერია და სხვა მისთანა არსებები, შესაბამისად, უცხოეთიდან პოლიტიკურ მხარდაჭერასაც მეტს მიიღებდნენ და ფინანსურ დახმარებასაც...

2004 წლის თებერვალში, გლდანის ეკლესიის განდალურად დარბევის ინიციატორიც, სააკაშვილთან ერთად, გიგა ბოკერია იყო... ბოკერია ქართული ეკლესიისა და პირადად, საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქის პირადი მეტრია. სწორედ ის ხელმძღვანელობდა ამერიკაში დაგეგმილ სპეცოპერაციას **“ორი პატრიარქი”**, რომლის მიზანიც ქართულ ეკლესიაში შუღლის ჩამოგდება, სინოდის წევრთა ორად გაყოფა და საბოლოო ჯამში, ეკლესიის ორად გახლეჩა იყო. ილია მეორესა და მის მღალ რეტირინგს ვერაფერი რომ ვერ მოუხერხეს, ამ ეგვამით სურდათ მისი განეიტრალება, სინოდის წევრთა ერთ ნაწილს სხვა, მეორე პატრიარქი უნდა აერჩია და ილია მეორეს დაპირისპირებოდა. ცხადია, მრევლიც ორად გაიყოფოდა და ამით დაასრულდნენ ეკლესიასთან ბრძოლის მთავარ ეტაპს. ამ ეგემის შესახებ, შარშან გახუთი **“ქრონიკა”** დეტალურად წერდა და ამ ინფორმაციის გახმაურებამ, ეკლესიასთან მებრძოლთა რიგებში დიდი აურზაური გამოიწვია. შემოთოდნენ, ჩვენი გეგმის დეტალები როგორ მოხდა პრესის ფურცლებზე, გიგა ბოკერამ ამხელა იაღლიში როგორ დაუშვაო. მაშინ, ამ ვითომ ლიბერალებიდან კაცს არ უარყვია, ვერც არ იყო, ეკლესიას არაფერს ვერნით და არც მის ორად გახლეჩას ვაპირებდითო. აპირებდნენ კი არა, დღე და ღამე ამაზე ოცნებობენ, ეს მამონის მოტრფილია.

2006 წლის 27 მარტს **“ციხის ბუნტის”** მთავარი მოქმედი გიგა ბოკერიაა. მაშინ ბაჩო ახალაია ვინ იყო, მარტოს გადაეწვიტა, ციხეში სპეცრაზმი შეეყვანა თუ არა? მით უმეტეს, ციხეში ისეთი არაფერი ხდებოდა, რომ **“სპეცნაზის”** ჩარევა საჭირო ყოფილიყო. რაღა შორს წავიდეთ, აგერ **“ნაციონალი”** ელენე თევდორაძე ადებს ხელს გიგა ბოკერის, **“ციხის ბუნტის”** დროს, გიგა ბოკერია ორთაჭალის ციხეში იყო და ბრძანებებსაც ვე გასცემდაო. კიდევ სხვა, უამრავი მოწმე არსებობს, რომლებიც ამასაც ადასტურებენ და ამტკიცებენ, გიგა ბოკერის ხელში ავტომატი ეჭირა და ისე როდა, პატიმრების დახოცვა მაგის კისერზეც არისო. ეს საქმეც კომპარტიით აწუხებს ბოკერის, **“ციხის ბუნტთან”** დაკავშირებით, ერთდროულად რამდენიმე სისხლის სამართლის საქმეა აღძრული და დიდი შანსია, სააკაშვილის ხელისუფლებების ამ ერთ-ერთ ყველაზე საშინელ დანაშაულზე ბოკერისაც მიადგნენ სამართალდამცავები...

მაგრამ, ვფიქრობთ, რომ არც ის იქნება უკანასკნელი!

ლ. ჯავახიშვილი

ტკივილზე ბაჭიბრებულ კოეზია

ხშირად დაფიქრებულვარ, რა არის წილი შემოქმედებითი მუხისა? ალბათ სხვადასხვა გარემოებები, განსაკუთრებულ ნიჭთან და შინაგან გამომსახველობით უნართან ერთად. ეს ღვთიურ ძეგვნი გამორჩეულთა.

ერთი სწავლული აცხადებს, რომ ყოველი ადამიანის სულში არის სარქველი, რომელსაც მხოლოდ პოეზია აძებს. დი-ახაც, რომ ასე გახლავთ. პოეტი ქალბატონის გული კირცხალის ღირსიული შემოქმედება სწორედ მისი სულის სარქველის გახსნა პოეზიის მეშვეობით.

დიდი შანდორ პეტეფი ამბობს: **“ფიქრობ პოეზია ტაძარია, სადაც ქალამ-ნებითა და ფეხშიშველად შეიძლება შესვლა”**. მართლაც, პოეზია თითოეული ჩვენთაგანის აზრების ამღვრებაა, ამიტომაც არის იგი სასურველი, მომხიბვლელი და ბევრის თავშესაფარი. სწორედ მოძალე-ბულ გრძობათა პანგებს (ამაღლებულსა თუ ავბედითს) გაანდობენ მას. იშუშებენ თუ იმაღლებენ სულის სითბო-იარებს, მისგან იღებენ კმაყოფილებას. ის მარა-დიულია, ის განუმეორებელია. უფრო მეტი-იც, პოეზია სულის მუსიკით უკავშირდება გრძობებს და ეს სხვადასხვა ნოტაზე უღერადი სიმები იწვევს თავისებურ თრობას. ამაზე მეტყველებს გული კირ-ცხალის პირველი ღირსიული კრებული, სადაც შესულია სულიერი ფორიაქით შექმნილი 51 ლექსი.

ფურცლავ კრებულს და თვალწინ მიდგას თმა დათოვლილი, დარბაისლურად მოსაუბრე, ზოგჯერ დრამა და ფიქრული ქალბატონი. რომლის ცხოვრება ისე აქვს, რომ საღებუნად ლექსი და მოიმედვდ უფალი მიანიხა. **“შეიმედება ღმერთი”** – სწორედ ასე ქვია პირველ კრებულს.

“მტკივან იარებს ვიბან, უხმოდ დაღვრილი ცრემლით, ხატის წინ სანთლებს ვანთებ, შეიმედება ღმერთი”.

წუთისოფლის მუხანათობამ მამას ცხრა თვისა დააშორა. ფაშისტების წინააღმდეგ თში გაიწვიეს და უკან არ მობრუნებულა. დედა თორმეტი წლისას დაეღუპა და დარჩა მოხარდი ახლობლების ამარა, ეუ-ლად, და-ძმების გარეშე. კეთილი ახლობლების ხელშეწყობით დაამთავრა საშუალო სკოლა, შემდეგ მიიღო ორი პროფესიული განათლება.

“მარტოობის ფარჩას ვიცვამ, ცრემლის თქეში მახრბობს, ჩემი წილი სიხარული, ვინ წამართვა? რატომ?”

აკვირებული ხმით კითხულობს ცხ-

ოვრების უღმობელ ქურაში ჩახვეული ქალბატონი. თავად, ცხოვრების მიძიმე ხვედრის მტვირთველს არასდროს მოშორე-ბია მიტევებისა და გულისხმიერი დამოკიდებულების გრძობა სხვებისადმი. მამისეული კერა ნოსირში (სენაკის რაიონი) არ ჩააქრო, მედლად დაიწყო საქმიანობა სამედიცინო დაწესებულებაში და პარა-ლეულურად მშობლიური სოფლის მაცხო-ვრებელთა მშველელი გახდა. თუ ვინმეს რაიმე სამედიცინო დახმარება დასჭირდება მასთან მობიან – **“კეთილო მეზობელო ნემსი გამიკეთე”, “გული მამიდა, ბავშვს ღებინება აქვს და მიშველე”, “გული მამიდა მამას წელი ტუეცა და წამალი მომეცი”**... ასეა დაუსრულებელივ. საკუთარი სახლი სამედიცინო პუნქტად და აფთიაქად აქცია. ამიტომ სოფელმა **“მამიდა”** შეარქვა. და დიდი და პატარა ამ სახელით მიმართავს დღესაც.

განცდა და სულიერი ტკივილის სტრიქონებად ქცევა, პირადული და სო-ციალური მდგომარეობით ნახაზრდობები იმპულსების გადმოფრქვევა, მუდამ თავის-თავადია, გულითადია, რომელშიც საკუთარი წარსული და აწმყოა ჩაკრულნი. და ეს არ არის ქაოტური და ველური.

“მოწყენილია პატარა სახლი, რა გაახარებს მას, როცა უღელი მარტოობისა, მხარზე შეუღვამს ქალს”.

ლიტერატურაში არა ერთ ცნობილ შე-მოქმედს გამოუხატავს სოციალური ყოფისა და სულიერების ურთიერთ კავშირი. ეს ორი ფენომენი ოლითგანვე ერწყმის ერ-თურთს. დაობლებული სული და ცივი გარემო იწვევს და ქმნის პოეტური გაჯირითების სურვილს. ეს თემა უმაღლეს მწვერვალზე აიყვანა გენიალურმა ბაირონმა და ვაგენერმა. ამ გზის მებაირადე საქართველოში ბარათაშვილია საკუთარი თავგანწირული მხედრით.

ქალბატონი გ. კირცხალი კი თავისე-ბურად ამბობს. **“არ მოინებია წუხელის, არ მომიხუჭავს თვალთ... თავთ მეღო ღრუბლის ბალიში, ქროდა აშარი ქარი”**.

არა მხოლოდ სამედიცინო მეურნალო-ბით დაკმაყოფილდა კეთილი **“მამიდა”**, მან საკუთარი სახსრებით, მთავარი გზის განაპირას, (რომ ყველასთვის ხელმისაწე-დომი ყოფილიყო) წისქვილი გამართა და მორიგი სიკეთე უბოძა თანასოფლელებს. ეს გულითადი დახმარება ქალბატონმა საკუთარ ლექსში გამოხატა: **“ღვას წისქვილი ღოცვად”**. მართლაც, დოლაბის ტრიალსა და საფეკავის ჩამოყრის რითმულ ხმიანებას ღოცვად ერწყმის სოფლის მაღლიერების ექო.

“ტკივილად და დაგიაზე გწყურდა და წყალი გასვი, გშიოდა და დაგაპურე, ოთხად გაეჭურ ერთი ვაშლი, მეოთხედნი მე ავიღე, დანარჩენი შენ მოგატოვი”.

ამბობს პოეტი, რაც საკუთარი ფორიაქის, ტკივილის თუ სოფლის ყოფის შერწყმის შესანიშნავი გამოვლინებაა.

პირველი ლექსთა კრებული აშკარად სეველიანი განცდითაა ნახაზრდობი. წიგნის საერთო პათოსს კარგად გამოხატავს ლექსი **“სასაფლაოზე”**:

“აქ შემზარავი მღუმარებაა, შევბას ვერ მოგავერი გულს, მხოლოდ ცრემლები, ცხელი ცრემლები, გულში უჩუმრად დულს”.

რატომღაც გენიალური ტერენტი გრანელი მახსენდება, მისი სეველიანი დაღა-ლი. ტერენტი სულიერი განცდა გადამეღო

ამ მცირე ზომის კრებულის გაცნობისას. თუმცა წიგნში არის რამდენიმე ლექსი რითაც პოეტი ქალბატონი საერთო საკა-ცობრიო ღირებულებების მიმართ იჩენს ერთგულებას, ეს გახლავთ მიტევება, დან-დობა და მშვიდობა.

“ტაძარში შევედი... და ღოცვად დავექე, ავანთე სანთელი წმინდა, რას ვითხოვ? – მშვიდობას. რას ვითხოვ? – დანდობას.”

“ცოდილთაც შენდობაც მინდა”.

ტრაგიკული ინტონაციების სიმრავლე იმიტომაც სჭარბობს პოეტის შემოქმედე-ბაში, მან იცის სიცოცხლის ფასი, სიცი-ოცხლისა და ბედნიერების თითოეული წუთის ფასი. სწორედ ამიტომ თავდავი-წყებით უყვარს ცხოვრება და მისთვის ერთ ცნებად წარმოდგება ბედნიერება და ცხოვრება.

სამყაროსადმი სიყვარული საკუთარი სამშობლოდან იწვევა. სამშობლოს სიყ-ვარული კი საკუთარი კუთხე ალაგადან. ეს ღრმად აქვს გათავისებული ღირსიოს ქალბატონს. მისი გამოსახვითი ფორმები ამ მხრივ ახალი არ არის, თუმცა წარ-მოსახეები მისეული და თავისთავადია. რადგან კოლხური მიწის ფერი, მეგრული ლეგენდებისა და ანდაზების გავლენის სიმძაფრე, ჭინკებისა და ოჩოჩონების ხდაპრული განუმეორებლობა ძლიერია. ეს იწვევს შემოქმედებითი მუხის ხეიმს და ამიტომ აღტაცებით ხელგაშლილი გულში იმეორებს ჟამთაგან დამოძღვრილ სტროფებს: **“ბუა დიდარე ჩქიმი, თუთა მუ-მანქიმი, ხვინა, ხვინა მურიცხევი და დო ჯიმაბრე ჩქიმი”**.

საკუთარი ჟამ-ტკივილიანი კუთხისადმი სიყვარული მგრძობიარედ აქვს გამოხატ-ული ლექსში **“დედამოკა”**. ეს არის ლეგ-ენდა ვერის შემოსეული უღმობელ მტერს გამოქცეული ქალისა და უფლის ურთიერ-ობისა, როცა მაცხოვარი სასწაულებრივ გადაარჩენს ორსულ დედაკაცს.

“ლეგენდაა დედამოკა, მომხიბლავი მითები, ქუჯის ციხე გადმოსცქერის გამართული წელში”.

ურჯულოთა ნაკვალევი, მზემ, მზემ ამოშანთა, დედამოკა – რწმენა არის, სიღამაზის გარდა”.

სრულიად განსხვავებულია ლექსთა მეორე კრებული. რედაქტორის ვრცელ, მშვენიერ წინასიტყვაობას დაემატებდი შემდეგ წინადადებას, **“ამ ლექსთა კრე-ბულში მოისმის ძალუმი სუნთქვა, ალადი სიტყვა და ღამაზი მელოდია კოლხი ქალბატონისა, რომელსაც ჰუმანიზმი და კაცთმოყვარეობა ძვალ-რბილში აქვს გამჭ-დარი”**.

მართლაც საოცარი ფერთა პარმონია იქმნება ორი ფენომენის, ტკივილისა და სიხარულის, ურთიერთ შერწყმით. ეს გახლავთ ერთგვარი გზის გაკვალვა, სხივ-ნაფენი წრფელი სტრიქონებით ადამიანის გულკებისაკენ. მიმანია, რომ ის შვიი ნოტები სასიკვდილოდ დაჭრილი გულიდან ამოხეთქილი შეუკავებელი ძახილის გამოვლენაა.

“ტკივილიანი დღეებით, ცა მიღონებს სტრიქონებს, გული, რომ არ გამიჩერდეს, ლექსი გამოვიგონე”.

ლექსი მითაჟამიდანაა გამოგონებული, პოეტი ქალი აქ წერას გულისხმობს, ეს ნათლი, ისევე როგორც ხატოვნად ეხერხება სტრიქონების ძერწვა და სულის მიწიერი საყოფიდან ხეცად ამადლება.

“გაზხედეთ ბაღში აყვავდა ნუში, იასამან-მა შეისხა მივი, ბორის ღაპითაია, აკ. წერეთლის სახელობის პრემიის ლაურეატი

სიხარულისგან ეს ვაზი ტირის, ბუდეს იკეთებს ბალუა ჩიტი”.

პოეტ ქალბატონს არავითარი სხვა განდი არ მოეპოვება, უშურველად გაღებუ-ლი სიკეთისა და მშვენიერი სტრიქონების გარდა, რომელიც მისი სულისა და ცხ-ოვრების ნაწილია. სულის სიმბეზე გარტე-ბული ქნარია, რომელსაც ამოფარებული კი არ არის, პირიქით საშუალებაა გამოხ-ატოს, გადმოსცეს საკუთარი გულისთქმა და წადილი.

ნებისმიერი ადამიანისათვის უპირველესი სამშობლოა, ქვეყანა ხატად ქცეული. გული კირცხალია როცა ხედავს უჭირს მის სამ-შობლოს ბორგავს. ასეულობით ადამიანთან ერთად მისი განცდის ობიექტი დაკარგული აფხაზეთი და სამანაბლოა, რაც ათქვეინებს პოეტს:

“კვლავ ძველებურად ვლოცვლობ შენზე, სიცარიელეს ვივსებ იმდენი სხივით, თან ეკალ-ბარდებს ვაცილებ უხმოდ, დასაბრუნებელ პატარა ბილიკს”.

ღირსიოსი სამყარო მრავალფეროვანია და მშვენიერებით სხივმოსილი. სეველანარე-ვიცა და ამაღლებულიც. ამ ქვეყნად ისე არ უცხოვრია მიჯნურების წრფელი გრძობას არ გაუღვამს ფესვი მის მგრძობიარე გულში. პოეტის უბის წიგნაკში აღმოვაჩინე ჩანაწერი (ბ. გ-ს) რომელიც ამხელს:

“იქნებ გაგოცა ჩემმა სულგრძელობამ, მოთმინების ნიჭმა ჩემმა, მოდი გამეჯიბრა ნამდვილ სიყვარულში – უფრო გაოცდები მჯერა”.

ქცობა უდროოდ ჩაქრა ეს გატაცებულ ქცეულ გრძობა, ამიტომ მოსთქვამს პო-ეტი:

“საფლავის ქვა ცივი იყო, სახე შენი უდიდო, მეათასე სანთელს გინთებ, უდიდესო ტკივილო”.

ნამდვილი ღირსი ბედნიერი წინათ-გრძობაა, უჩვეულოდ მსუბუქი და ნახი უღერადობის ქადაღზე გადმოტანაა. სიმ-ბოლოებისა და გაშალაშინებული სახეებზე აგებული სტროფები. სტილის სიკონტავე და მხატვრული ფერადოვნება. ფერწერული სახეების გამოძერწვა. ქართულ კლასიკურ ტრადიციებამდე მიახლოება, რაც ქმნის მკითხველში აღტაცებას. ამგვარი სტრიქონები სანთელი საძებარი როდია გ. კირცხალისა შემოქმედებაში. **“თამარო-ბა”, “ტაძრის ხარი”, “იასამანი”, “ვაჟა ფშაველა”** და სხვა, კარგი ნიმუშა პოეტის ნიჭიერებისა.

“უმედურ სიკეთეს და ძალას ღვთიურს, ცად ვარსკლავების ღებნად ანთებას, ვაშა ქალა, დედას, დას სატრფოს ერთ-გულს “

ვაშა ბრწყინვალე დღის დაბადებას”.

ან კიდევ: **“მე გამოვზარდე, მე შევეძელი შეუძლე-ბელი, მე ვუსხი წყალი იასამანს და გაგახარე, მე შემოვლობე ციურ-ცვარით, ცელქი სიოთი,**

მე მოვაშორე ეკალ-ბარდი და სარგე-ელა”.

ქალბატონი გული აქტიურად მონაწი-ლეობს საზოგადოებრივ საქმიანობაში. ცდილობს რაიონში ჩატარებულ კულტუ-რულ ღონისძიებაში ჩაერთოს. იყოს მხარ-დამჭერიც და შემფასებელიც. ესეც თავისე-ბური ნიჭია. რომელიც ენერჯისა და მზა-ობას მოითხოვს.

ვუსურვებ მხნეობასა და შემდგომ შე-მოქმედებით წარმატებას ნიჭიერ ქალბა-ტონს!

ბორის ღაპითაია, აკ. წერეთლის სახელობის პრემიის ლაურეატი

„ქვეყანაში, სადაც ჯაბა იოსელიანი ტერენტი ბრანელის ბგერლით ბანისვენებს, შევარდნაძე რომ ტაძრიდან ბაასვენონ, არ გამიკვირდება...“

სევეტიცხოვლის საკათედრო ტაძრის მღვდელმსახური, მამა პეტრე კვარაცხე-ლია ექს-პრეზიდენტ ედუარდ შე-ვარდნაძის სამების საკათედრო ტაძარში გადასვენების გადაწყვეტილე-ბას გამოეხმიანა.

„იმ ქვეყანაში, სადაც ჯაბა იოსელიანი ტერენტი გრანელის გვერდით განისვენებს, შევარდნაძე რომ ტაძრიდან გაასვენონ, არ გამიკვირდება... არასდროს არავისტი ვყოფილვარ, მა-გრამ ყოველთვის სახელს ვარქმევდი

ყველაფერს. ის პერიოდი ასე ადვილად არ ჩაივლის ისეთი პატარა სახ-ელმწიფოსთვის, როგორც საქართველო... ნუ იტყვი, რომ ვინ-მესთვის საგალობლების ფონზე ტაძრი-დან გამოსვენება მენანება, პირიქით – უფალმა მართალთა თანა დაამკვიდროს ედუარდ-გეორგი, მაგრამ პანთონის და ტაძარში დასვენების დანიშნულება არ დაგვაიწყდეს. ხშირ-ად ვსტუმრობ დიდუბის საზოგადო მოღვაწეთა ძვალთშესაღვას და ჩემი

კუთხის პოეტს რომ დაგყურებ, მის სიახლოვეს დასვენებული ჯაბა იოსელიანის (აგრეთვე აცხონოს უფალ-მა) ხილვა, წაღენჯიხაში, გრანელის ქუჩაზე მოწყობილ ნგრევას და ცეცხლის ალებს მექანიკურად მახსენებს... მას მერე ვერ დადგა ფეხზე ჩემი ოდაბადე... მიკვირს, ბევრი რამ მიკვირს ჩვენი ავ-გარგვიანობისა...“ – განუცხადა „Frontnews“-ს მამა პე-ტრემ.

ჩვენი ჯემალი 65 წლის ბაბვიხდა

კეთილგონიერი, პატრიოტი, მოქალაქე, პოეტი, მოაზროვნე, იუმორისტი – ასე იცნობენ ჯემალ (ალექსანდრე) ჯღარკავას.

სამეგრელოს ერთ-ერთ უღამაზეს სოფელში – ნაგვაზაოში (მარტვილის რაიონი) დაბადებული ბავშვობიდანვე ეზიარა უფლის, სამშობლოსა და მოყვასის სიყვარულს.

სკოლა და უმაღლესი წარჩინებით დაამთავრა. იყო სპორტის ოსტატი ჭადრაკსა და შაშში.

1978 წელს ქართული ენის სიწმინდის დასაცავად მდგარი იმ დონეზე აღელვებულა და შემოერთებულა, რომ მილიციელებს მისი დაკავება მოუხდათ, რის გამოც პოლიტპატიმარი გახდა.

გამოცემული აქვს 4 წიგნი: „მხოლოდ მამული“, „ქალებს“, „სხვადასხვა“, „დრო“.

მისი პოეზია – იგივე სულის სიმფონია – მრავალფეროვანია. ერთმანეთს ენაცვლებიან ლექსები, სონეტები, სიმღერები და ოდები სიყვარულზე, სამშობლოზე, მეგობრობაზე... ასევე მრავალფეროვანია მისი ბრძნული აზრებიც, რომლებიც უხვადაა წარმოდგენილი ზემოთხსენებულ გამოცემებში.

გულანთებულმა ადამიანმა ახლა ხანს გულის ოპერაცია გადაიტანა.

გუსურვებთ ჯემალს, არ სტიკოდეს გული, ელვაწოს ქვეყნის სიყვარულით, კიდევ ბევრ-ჯერ გაეხარებინოს მისი შემოქმედების თავ-ვანისმცემლები და, რაც აუცილებელია ნორ-მალური ადამიანისათვის, შეექმნას ოჯახი.

მემობრები

ჩემი ფიქრი, ჩემი ბზა

ჩემი ფიქრი, ჩემი გრძნობა, ჩემი გულის მხურვალეება ლექსებში მაქვს ჩანადრული – განცდა, ღელვა, მღუღარება. სულის სიტბო, სიამაყე – სიყვარულით ნაფერები.

ჩამწვარ-ჩაფლულ-ჩასირმული, ეშხის ალით ნაშენები!

ვიმღერ გულით, ვამბობ ნაგრძნობს, არ ვივიწყებ არც ძველ ნაცნობს. ვნებით, გზნებით ანთებული, ვიკვლევ იმ გზას, რაც რომ მაკრთობს. ვიკვლევ სულის ღრმა ფესვებში თუ რა ცეცხლი დანავარდობს, ამით ვტკბები! ამით ვთვრები! ამით ჩემი გული ღაღობს!

გავალ, სივრცეს ჩავეხვევი, მისანივით გავთქვამ სათქმელს, წრთობით გამოცოცხლებული, აზრი ჩემი შეძრავს მთაველს. კვალი, მისგან დანარჩენი, ადამაღლებს წმინდა სახელს, მომავალი მხარს ამიბამს და მორჩილად გამიწვდის ხელს!

ამ იმედით, ამით ვცოცხლობ, ამით გამსხვრევ ფიქრთა ხუნდებს, ვერ ჩამიკლავს (ან რა ჩაკლავს), რაც რომ სულში დაიბუდებს!

ლახვარს ჩავეცემ და გავაქრობ წინ აღმართულ ღვარძლის გუნდებს! გულისძახილს მივეცემ სავალს, გაჯდება და ღრმად იბუდებს.

ჩემი ფიქრი, ჩემი გრძნობა, ჩემი გულის მხურვალეება ლექსებში მაქვს ჩანადრული – განცდა, ღელვა, მღუღარება. სულის სიტბო, სიამაყე – სიყვარულით ნაფერები.

ჩამწვარ-ჩაფლულ-ჩასირმული, ეშხის ალით ნაშენები!

სულის სიმფონია

(სონეტი)

ნება ფიქრები ღაცეცებენ ღრუბელ ღანდით, რა მომწუსხველი, დვთაებრივი დგება აისი... გაკრთა, იელვა, გაიფანტა ყველა ბურუსი, მლივილივე მყის აზვირთდება ვნებით ფუს-ფუსი!

ერთბაშად სწყდება რითმასავით ელვად ენები, მრავალხმიანობს შთაგონება, ღრმად ნასვენები, ანაზდუღლად შორეული ირევა ხმები, დიდ წარმოსახვას მრავალფეროვანი ესხმება ფრთები!

ფიქრთა მდინარე გამაღებთ ივება უხვად, აზრთა სიმრავლე, შთაგონება მაღაღებს მღუმარს, ბჭენი კი ეშხით იმოსება ფერიულ სულთა.

მშვენიერდება ყოველივე, ბრწყინავს ფერები, დაფარვატებენ მაღლა ცაში თეთრი მტრედები, მაცნე მშვიდობის, გამარჯვების – ბედნიერების!

1983

*** ძველი ვნახე მეგობარი, შემომჩივლა: „სად ხარ, კაცო, ასე დიდხანს შეიძლება, შენი ძმა რომ არა ნახო?“

გავიფიქრე: ეჭ, რას იზამ, ალბათ ისე არ ვარ სარგო, თორემ თავად მომძებნიდა!.. დრო ბრძენია, ჩემო კარგო!

მიდი ბასწიმი!

რა დროს დარდია, რა დროს სიბერე, მიდი, გასწიე! მიდი, ინებე! უღელი გაწევს, გაინ სიბეცეს! არ დაიხარო, ხარო, ვიდრემდე სიქა არ გაგძერვს სულ მთლად კიდემდე! გასწიე, ხარო, მკერდი სიკეთეს, – ბოროტი მუღამ ფეხით მისრესე, დინჯად იარე, ხანაც იელვე – მუხლჩაუხრელად, კიდით კიდემდე! შენ გენაცვალე, მამულს მიხედე!

წუთუ

თახსირდება საქართველო, ვხედავ ეშმა ღრეობს, წუთუ ერის გამყოღველი

გაიტანენ „ლელოს“? წუთუ ენას რუსთველისას მოედება ხავსი? ისიც, წუთუ რაც გადარჩა შთაინთქმება ხანძრით?

ეჭ, ქართველნო, ეჭ, ქართველნო, ეს რა მოგდით ერთი? თვისტომს, თვისტომს რომ ეკვეთეთ მახვილით და ცეცხლით?

წუთუ სულ მთლად დაგავიწყდათ თქვენ ნამუსის ძარღვი და ჯალათის ნაჯახით გსურთ დააჩოქოთ ხალხი?

ქართველებო, ქართველებო, ეს რა მოგდით, ღმერთო! წუთუ თქვენში ეშმას სისხლი და სიღამაჟე მხეობს?

წუთუ სულ არ გირევიათ თქვენ ქართველის სისხლი? და მოხვედით აქობამდე ნიღბით, ნიღბად, ნიღბით?!

ყველას ერთად

ჩამოხავდა ფიქრი გზნებად, ჩამეხი და სასულე, ყველთან ჩამწვდარ სალამს გითვლით მირონცხებულ ასულებს.

ყველას ერთად, განურჩევლად, არ გიმალავთ ზვაშიადს, ეგებ კვლავაც შეგხვდეთ ერთად აღისფერად განთიადს!

ნებიწყოფა, ჭირთა თმენა, აი, ჩემი საძვალე!.. თავს მსურს მივეცე ბრძოლის ნება, ყვოს რაც რომ ვაწვალე!

აი, ჩემი საიდუმლო, აი, ჩემი სტიქია, ნეტარება, სული ჩემი თქვენთვის გადმომიცია!

ყველას ერთად განურჩევლად, არ გიმალავთ ზვაშიადს, ეგებ კვლავაც შეგხვდეთ ერთად აღისფერად განთიადს!

ფა... ფანრები

ცეცხლისფერ ბაგეთ დაწვანებებარ ათროთლებული ხარბი ტუჩებით, მაგ დვთაებრივთან სად გაგონილა ბაღაგის გემო, თუნდაც სურნელი...

ლივლივე ზღვაში ვეშები შლეგი დაუოკებელ ჟინით და ხენშით, ტაღლებს როს ვიწვევ აზავთდით-მეთქი, მყისვე ზვირთებში ჩამითრევს ხეთქით...

მაგიურ ძალთა დარ საფანელი ფანტასტიური იხსნება ხელი... ფა... ფანფარები, ფარშავანგები, ათასნაირი ირევა ხმები.

ზღვა კი ირწევა, როგორც აკვანი, მზეს ჩამოშლილი ოქროს ფაფარი, ყრუდ ჩამხითხითებს ვიღაც „ფანტასტი“, ფანტასტიურად გაურინდავი...

ფა... ფანფარები, ფარშავანგები... ათასნაირი ირევა ხმები... ცოტაც და ისევ აზვირთდებიან ერთმანეთისთვის გაჩენილები.

1982 წელი

პოეზიის კუთხე

ჭიჭე სამარგალო

სქმა

(დიდი ფალავანი ნესტორ ესებუა)

დიდ სახელი პირაფილო ის ღურთინუ პარიზში, მთელ მსოფლიოში მარკინემა ნესტორს გუმნუხუნუ ჟიში.

საჩუქარეფით ეფშაფე, მიდომიში, მუდანერო, სასახელოთ დოურთინინუ ოქრო-ვარჩხილიში ხარგელო.

ჭიჭე სამარგალოში სქუას მი იფიქრენდ ათენერო, მორკინე ვარ ჩქინ ნესტორქ, გინირთ გვალო ალაგერო.

ართშა, ორჩინელს სოხუმში წერილ შიბუ ათენერი: ნესტორ, ქორთხინთ მუმანჭუათ დლაში რდას დო გოკონ სერი.

მიხაილოვქ ქაშმაკათეს, დოფხაბახეს არძა ართო, რყინტუაშათ მოშკურუნა, ნოყორ უნჯანც ძალამ ფართო.

მუშინაფე გილუვარეს, უწის: ვერგუ სქანი ულა, დიდ სახელცუთ მიოთა, უაულ თეს ქაჯგვენუ ღურა.

ეს იშენით ვამოთმინებ დო მიღურთუმი თექძალო, რუსიქ ნესტორ ქობირუნი, გოციგან დუჭყაფუდუ გვალო.

რჩინ კოჩს მუჭო ვერკინავა, ზუგვე აკოცენსი გვალო, ეშ ცოდა თქვა გიღუდანი, მოვილაფუნათ ძალო.

მარა ნესტორს გიშულე დო გოღირგაფუ ვეფხვიშნერო, მასმა წუთის ქაშუქოსაფ, მუს დოლანდუ, აბა მორო.

ეს ველუდუ რუს მარკინე, მიხაილოვ მაცქვაფელა, ონჯლორე დოურაფუ დო გეგოტუტობუდ მუჭო მელა.

მთელ მსოფლიოს ჟარნეწ წანას ნესტორ მეფედ რკინებაში, გვალო თეცალ სათოლსერო მითინს ვაგურგონებ დლას.

ჩხონაფილი ეთიში დიდა, ნამუში ძუძუ თის უწუნი, ნესტორ უბირ სისა-ტურა დო კართემა ეწირდუნი.

თაქ ას ახელ საქორთუო დო მუში სქვამი სამარგალო, სენაკი დო ჭიჭე სორტა ცაშა გაფურინუ გვალო.

ვალოთათ თიში სახელი, თიში კოჩანა სასახელო, აშოჭყოლიდაფა იშენ ნესტორს გახვად მუთუნფერო.

მა თე ამბე ლექსო ბჭარი, ნესტორ ქოფშინუათ თაში დო გინანას თიში გმირობაქ ჩქინ თაობას ვიშო-ვიშო.

ივანე შონია

მღვდელმონაზონი ილია ვაშაკიძე ჰომოსექსუალებს, მემავებსა და მკვლელებს მიმართავს

მღვდელმონაზონი ილია ვაშაკიძე ერთ-ერთი სასულიერო პირთა შორის, რომელიც მრევლთან ურთიერთობისთვის აქტიურად იყენებს Facebook-ს. ის არ ერიდება საზოგადოებისთვის აქტუალურ სხვადასხვა თემებზე მოსაზრებების საჯაროდ დაფიქსირებას, ამჯერად კი მორიგ მმართველაში ჰომოსექსუალებს, მემავებს, ნარკოტიკების მომხმარებლებს, მკვლელებსა და ალკოჰოლზე დამოკიდებულ პირებს მიმართავს. ტექსტს უცვლელად გთავაზობთ.

„ჰომოსექსუალებო, დადებით ჰომოსექსუალიზმზე მადლა! მემავნო და მრუშნო,

დადებით მემავობაზე და მრუშობაზე მადლა! ნარკოტიკების მომხმარებელნო, დადებით ნარკომანიაზე მადლა! ლოთნო, დადებით ლოთობაზე მადლა! მმარავნო და მკვლელნო, დადებით მმარავობაზე და მკვლელობაზე მადლა!

ეს ყველაფერი, რაც ზემოთ ჩამოვთვალე, სინანულსა და წარსულის დატოვებას გულისხმობს.

სინანული და წარსულის დატოვება ქრისტეში ყოფნა და პარალელურად, მათთან ყოფნას ნიშნავს, ვინც იმ ცოდვაშია, რა ცოდვაზე მადლაც დადგა ვინმე. ცოდვაში მყოფთან თუ არ ჩახვედი, მას

ვერ ამოიყვან იქიდან, ჩამოკიდებულს თუ ვერ მისწვდი, მას ვერ ჩამოსხნი, ყველაფერზე მადლა დგომა და, ამავე დროს, ყველაზე და ყველაფერზე მსახურება ქრისტეში ყოფნა და ქრისტეს მსახურებაა. ვისაც სიყვარული უყვარს, მას ქრისტე უყვარს, ვისაც ცოდვა სძავს, მას ქრისტე უყვარს, ვისაც ქრისტესთან მისვლა უნდა, მას ქრისტე უყვარს, ვისაც სხვისი ქრისტესთან მიყვანა სურს, მას ქრისტე უყვარს. ქრისტეს სიყვარული სიყვარულის სიყვარულია! ღმერთმა დაგლოცოთ, მომიხსენიეთ ლოცვებში“ – წერს მღვდელმონაზონი.

ამბები სამეგრელოდან

ფოლკლორის (ძორმ-ობრაფიული) საერთა-შორისო და ახალგაზრ-დული ფესტივალი "კავკასია - 2014"

საქართველოს ქორეოგრაფიის მოღვაწეთა შემოქმედებითი კავშირის ორგანიზებით 3-დან 9 ივლისის ჩათვლით ჩატარდა ფესტივალი "კავკასია - 2014".

4 ივლისს ფესტივალს დადიანების სასახლის ეზოში ზუგდიდმა უმასპინძლა.

"კავკასია-2014"-ში მონაწილეობას ღებულობდნენ სხვადასხვა შემოქმედებითი კოლექტივები რუსეთიდან, უკრაინიდან, აზერბაიჯანიდან, სომხეთიდან, ისრაელიდან და საქართველოდან.

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის გამგებამ მონაწილეებს მოწვეული ქვეყნებიდან სასახლეზე სუვენირები გადასცა.

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში მიმდინარე პროექტები

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის სოფლებში ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება მიმდინარეობს.

ორსანტია - დაიწყო ორსანტია-ოქტომბრის გზაზე რკინა-ბეტონის საფარის დაგება, რომელიც რეგიონალური განვითარების ფონდის მიერ არის დაფინანსებული. გზის 4 500 მეტრ მონაკვეთზე, ოტობაის ხიდამდე ბეტონის საფარი დაიგება. მიმდინარეობს გარე განათების მონტაჟი;

მრბაზა - ხორციელდება შიდა გზების მოხრეშვითი სამუშაოები. გარე განათების მონტაჟი;

დიდნეძი - ნაპირსამაგრიები მდინარე ჯუმზე. გარე განათების მონტაჟი;

ცაიში - რკინიგზისპირა ზოლისა და საყანე ფართობის შემოღობვა;

ღარჩელი - მინი საფეხბურთო მოედნის მშენებლობა ქვემო ღარჩელის უბანში.

ოლიში - ხიდ-ბოგორის მშენებლობა რუსთაველის ქუჩაზე, ხიდის სარეაბილიტაციო სამუშაოები ჩსოუშის უბანში, სასაფლაოს შემოღობვა.

მარტვილის ბანახლეზული მუზეუმი

7 ივნისს, მარტვილის გივი ელიაშვილის სახელობის მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი გაიხსნა. სარეაბილიტაციო სამუშაოები 2009 წლიდან მიმდინარეობდა და მარტვილის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ბი-

უჯეტისგან დაფინანსდა. მარტვილის მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი უნიკალური ექსპონატების ბაზაზე განახლებული ექსპოზიციით, ახლადშექმნილი გიორგი ჭყონდიდელის სახელობის საგანმანათლებლო ცენტრით, სამეცნიერო ბიბლიოთეკითა (რომლის ნაწილიც საქართველოს ეროვნული მუზეუმის თანამშრომლების მიერაა შეგროვებული) და ადგილობრივი ყურძნის ჯიშებისაგან დაყენებული დვინის საღვთადაცხოველადარბაზით სრულად აკმაყოფილებს თანამედროვე სამუზეუმო სტანდარტებს. მუზეუმის გახსნას ესწრებოდნენ: ანთროპოლოგი და არქეოლოგი, მეცნიერებათა დოქტორი, საქართველოს ეროვნული მუზეუმის განერალური დირექტორი, ბატონი დავით ლორთქიფანიძე, საქართველოს ხელნაწერთა ინსტიტუტის დირექტორი, მარტვილის მკვიდრი, ბატონი ბუბა კუდავა, ეროვნული მუზეუმის თანამშრომელთა ჯგუფი და სხვა მოწვეული სტუმრები.

სერბი ჭილაიას 100 წლის იუბილე

12 მაისს, მარტვილის მუნიციპალიტეტში, ჭყონდიდელი მიტროპოლიტ პეტრეს ლოცვა-კურთხევით აღინიშნა ჩვენი რაიონის სახელოვანი შვილის, შესანიშნავი მწერლის ბატონი სერგი ჭილაიას 100 წლის იუბილე. მშობლიურ კუთხეს ესტუმრნენ ბატონი სერგის შვილები, მწერალი რევაზ მიშველაძე, ისტორიის მეც-

ნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ივორ კვესელავა, ლიტერატურის კრიტიკოსი, პროფესორი სოსო სიგუა, რეჟისორი და საქვეყნოდ ცნობილი ფილმების - „ვედრება“ და „მონანიება“ - სცენარის ავტორი რეზო კვესელავა. ბატონი მალხაზ ბაბაძე და სხვები. მწერლის ხსოვნას პატივი მიაგეს ჩვენმა ახალგაზრდებმა, სწორედ მათი მონაწილეობით გაიმართა ლიტერატურული სექტაკლი, რომელშიც მონაწილეობა მი-

ილო ესპანეთში მოღვაწე მეცნოსო-პრანომ ქალბატონმა ლალი ჭილაიამ. დონისძიება ჩატარდა მარტვილის მუნიციპალიტეტის გამგებობის მხარდაჭერით.

იონაე ნათლისმცემლის შობის დღესასწაული

იონაე ნათლისმცემლის შობის დღესთან დაკავშირებით საქართველოს კელესია-მონასტრებში სახეიმი წირვა აღევლინა მათ შორის ხობის მუნიციპალიტეტის ხორგის თემში მდებარე იონაე ნათლისმცემლის სახელობის ტაძარში, სადაც სახეიმი წირვა ფოთისა და ხობის მიტროპოლიტმა მეუფე გრიგოლმა ეპარქიის სამღვდლოუბისთან ერთად აღავლინა.

სახეიმი წირვა-ლოცვას ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებიც დაესწრნენ.

მუსიკალურ-ძორმ-ობრაფიულ ცენტრ „ოლიში“-ს კულტურის სახლის რეაბილიტაცია

ფაზაში მიმდინარეობს მუსიკალურ-ძორმობრაფიულ ცენტრ „ოლიში“-ს კულტურის სახლში. ამ ეტაპზე შეცვალა საფარსებები, ხაღინა. მიმდინარეობს სცენის რეკონსტრუქცია. მოწესრიგდა სველი წერტილები, შეიცვალა კარები.

სარემონტო სამუშაოები მაღალი სტანდარტების შესაბამისად მიმდინარეობს. სრული რეაბილიტაციის შემდეგ ქორეოგრაფიულ ანსამბლებს საშუალება მიეცემათ თანამედროვე ტიპის რეაბილიტირებულ ცენტრში ფუნქციონირება.

ბიორგი მარბველაშვილი გადადგომას აპირებს?

“შეგახსენებთ, რომ ბიძინა ივანიშვილთან დაბაბული საუბრის შემდეგ, როცა საკითხი მოწმის სასამართლოში დაკითხვას ეხებოდა, მარბველაშვილმა პრინციპულად გამოიჩინა და თქვა, რომ ეს კანონი უნდა ამოქმედდეს, სხვა შემთხვევაში, ის პრეზიდენტობიდან გადადგებოდა. როგორც ვნახეთ, მან თავისი ვერ გაიტანა. მუქარა, მუქარად დარჩა. მას შემდეგ პრეზიდენტი იმდენი უფლებები მოუსწვნა, პრეზიდენტობა ფორმალურად ზღვარსაც სცდება, მაგრამ ისიც იგრძნობა, რომ ივანიშვილთან დაპირისპირებიდან გასული დროის შემდეგ, სულაც აღარ ეტყობა რომ უსუსურია და დამოუკიდებელი მოთამაშის შთაბეჭდილებას ტოვებს. რატომ უნდა გადადგეს ასეთ შემთხვევაში? შეიძლება იქნებ მას ისეთი კომპრომატი დაუდეს, რომ წასვლას აიძულებენ? ეს მხოლოდ ვარაუდია და დანადგვიდებით არაფრის თქმა არ შეიძლება, მაგრამ რადგან დაიწყო საუბრები პრეზიდენტის ვადამდე ადრე გადადგომის შესახებ, შესაძლოა, ეს რეალობასთანაც იყოს ახლოს. ამ ნაბიჯს როდის გადადგამს პრეზიდენტი, ან გადადგამს თუ არა, ეს ალბათ დამოკიდებული იქნება შიდაპოლიტიკურ ვითარებაზე”, - წერს პრესა.

“27 ივნისს, საქართველომ ხელი მოაწერა ევროპასთან ასოცირების ხელშეკრულებას. ამ დღეგაციაში პრეზიდენტი „მოტეხილი“ იყო, თუმცა ასოცირების ხელმოწერასთან დაკავშირებულ დაგეგმილ კონცერტზე, მოსახლეობას სიტყვით საქართველოს პრეზიდენტი და პრემიერ-მინისტრი ერთობლივად მიმართეს. ნაკლები შანსი იყო, რომ პრეზიდენტი დათქმულ დღეს სიტყვით არ გამოსულიყო და არ გაეზიარებინა სახელმწიფოს „სიხარული“, თუმცა მის გარშემო მაინც შეიმჩნევა კონკრეტულ ძალთა გააქტიურება, რომლებიც არ წარმოადგენენ „ქართულ ოცნებას“. ახლა ყველაფერი იმაზე დამოკიდებულია, რამდენად დაარწმუნებენ მარბველაშვილს, რომ იფიქროს ახალი პოლიტიკური ძალის შექმნაზე, არ გადადგას დაუფიქრებელი ნაბიჯი და არ დატოვოს პრეზიდენტის პოსტი”, - დასძენს წერილის ავტორი.

ისე, არა გვერნია, რომ მარბველაშვილის გადადგომით ქართულმა პოლიტიკურმა სექტორმა დიდი ზარალი ნახოს, მაგრამ გამუდმებული არჩევნებისაგან გააქმებული ხალხი ნამდვილად აღარ წავა კიდევ ერთ არაფრისმთქმელ არჩევნებზე და შეიძლება საქართველო თუნდაც იმ ფუნქციონარული პრეზიდენტის გარეშე დარჩეს, რომელიც მას დიდად არც სჭირდება!

ვინ არის 27 წლის ქართველი, რომელიც ჯიჰადის ლიდერი გახდა - მამა შვილის არჩევანში „ნაციონალურ მოძრაობას“ აღანაშაულებს

ყოფილი სერჟანტის, ახლა კი რადიკალი ისლამისტების მეთაურის ომარ აშ შიშანის (თარხან ბათირაშვილი) მამა თემურ ბათირაშვილი მისი შვილის არჩევანში “ნაციონალურ მოძრაობას” აღანაშაულებს.

თემურ ბათირაშვილს BBC-ს რუსეთის ბიუროს ჟურნალისტი ესაუბრა და გამოაქვეყნა სტატია, სათაურით “როგორ გახდა ქართველი სერჟანტი ჯიჰადის ლიდერი?”. სტატიაში ნათქვამია, რომ უკვე რამდენიმე თვეა, 28 წლის ომარ აშ შიშანის სახელი ყოველთვის ჟღერს სამხედრო ანგარიშებში სირიიდან.

“მწითური გენერლის” ფსევდონიმით ცნობილი შიშანი დიდი ხანი არაა, რაც “ერაყისა და ლევანტის ისლამური სახელმწიფოს” ჩრდილოეთ სექტორის, ერაყსა და სირიაში მებრძოლი რადიკალი ისლამისტების მეთაურია. სხვათა შორის,

პანკისის ხეობაში - ისლამისტების მეთაურის სამშობლოში - მას სხვა სახელით - თარხან ბათირაშვილი - იცნობენ. სირიაში გამგზავრებამდე ბათირაშვილი სოფელ ბირკიანში ცხოვრობდა და საქართველოს ჯარში მსახურობდა”, - წერს BBC.

ჟურნალისტი ესაუბრა ომარ აშ შიშანის მამას თემურ ბათირაშვილს, რომელიც აცხადებს, რომ მისი შვილი, რომელიც 2008 წელს რუსეთთან ომის მონაწილეა, რადიკალური ისლამისგან შორს იყო. იგი რელიგიით მას შემდეგ დაინტერესდა, რაც ჯაროდან ტრეპერკულოზის დიაგნოზის გამო გამოუშვეს, სახელმწიფომ კი ოპერაციისთვისაც არ გამოუყო თანხა. თემურ ბათირაშვილის თქმით, მის შვილს თავისი სახსრებით მოუწია ოპერაციის გაკეთება, შემდეგ კი მას თელავში სამსახურს დაპირდნენ. თემურა უშედეგოდ. მისივე ინ-

ფორმაციით, თარხან ბათირაშვილს სახლში იარაღით სავსე ყუთი ჩაუდეს და დააპატიმრეს.

“თარხანი ციხიდან შეცველილი გამოვიდა. მას თავისი ნივთებიც კი არ დაუბრუნეს - მხოლოდ პისტოლეტი. არ მახსოვს, რომელი წელი იყო, ერთ საღამოს ჩემთან მოვიდა და მითხრა: “მამა, როგორც ჩანს, ამ ქვეყანაში მე არავის ვჭირდები”. იმ დღის შემდეგ თარხანი აქ არავის უნახავს”, - განაცხადა თემურ ბათირაშვილმა.

მისივე თქმით, სამივე მისი ვაჟი მუსულმანი გახდა.

“ჩემი სამივე შვილი მუსულმანი გახდა. მე თვითონ ქრისტიანი ვარ. არც ერთი ჩვენი წინაპარი მუსულმანი არ ყოფილა. ესენი კი უცებ ვაჰაბისტები გახდნენ. გამოდის, ჩემს შვილს საერთოდ არ ვიცნობდი, არ მესმოდა მისი. ამ ჩანაფიქრიდან

კარგი არაფერი გამოვა. ყოველდღე საშინელი ახალი ამბის მოლოდინში ვარ. ერთი ინფარქტი უკვე გადავიტანე და ზუსტად ვიცი, თუ რამე ცუდს გავიგებ მის შესახებ, ვერ გადავიტან, უბრალოდ მოგვედები. არ მჭირდება მე მისი ასეთი ცნობადობა. უკეთესი იქნებოდა, სახლში მჯდარიყო. შიმშილით ჩვენი არაფერი მომკვდარა. შეიძლება, იმისთვის დაიბადა, რომ იბრძოლოს. ის ჭკვიანი და კარგი ბიჭი იყო, არ ვიცი ეს ყველაფერი როგორ მოხდა. ამ ყველაფერში “ნაციონალები” არიან დამნაშავეები. მიეცათ მისთვის სამსახური, არსად წავიდოდა. განა საქართველოს არ სჭირდება ისეთი მეომარი, როგორიც ისაა? განა ჩვენს ჯარში არ გამოადგებოდათ?”, - აცხადებს ომარ აშ შიშანად წოდებული თარხან ბათირაშვილის მამა.

ქართული ფენომენი და მსოფლიო ცივილიზაცია

„ახ. წ. IV ს. 80-იანი წლებია, კონსტანტინოპოლში თავის სამუშაო ოთახში ზის მთელი ბიზანტიის იმპერიაში სახელმწიფოებრივი ფილოსოფოსი და ორატორი თემისტოხოსი. საიმპერიო კარზე გაგდენიან პირს, ცნობილ მეცნიერს, არისტოტელესა და პლატონის მიმდევარს – თემისტოხოსს ბევრი სთხოვს დახმარებას, რჩევა-დარიგებას. ამიტომ მისი მაგიდა ყოველთვის საღვთა იმპერიის სხვადასხვა მხრიდან მოსული წერილებით. აი, ახლაც მსცოვანი ფილოსოფოსი წერილს ჩაახდომია, ამჯერად ვიღაც პროვინციელი ახალგაზრდა სწერს: – „ჩემი ცხოვრების მიზანი ფილოსოფიის შესწავლაა, პროვინციაში კი ჭეშმარიტი განათლების მიღება შეუძლებელია, ნამდვილი სწავლა მხოლოდ დედაქალაქში, კონსტანტინოპოლში, შეიძლება, გთხოვთ როგორმე დედაქალაქში გადმომიყვანოთ“.

მეცნიერს გაეღიმა და მისწერა პასუხი: – „მეც, ჩემო კარო ახალგაზრდა, რიტორიკის ნაყოფი მოგწევითე გაცილებით უფრო უზინარ ადგილას და არა ელინთან, არამედ პონტოს ბოლოში, ფაზისის მახლობლად, სადაც არგომ, თესალიიდან წამოსულმა, დასადგურა, ეს ადგილი გახდა ელინური და იქცა მუზეუმის ტაძრად. იქ მივედი მე არა ჩემი საკუთარი მისწრაფებით და გადაწყვეტილებებით, არამედ მე გამგზავნა იქ ისეთმა კეთილმოსურნე კაცმა, როგორც შეიძლება იყოს ფილოსოფოსი და მამა, მან თვითონაც თავისი განთქმული ფილოსოფია იქ შეიძინა.“

მინდა მოწიწებით ვისაუბრო მეცნიერულ-რელიგიურ თემაზე ქართულ-იბერიული ეთნოსის ჭრილში, რომელსაც ქართველთა სულიერი მისია ეწოდება.

დღევანდელი „საქართველო“ და „ქართველი“ ერი მიზნობრივად სხვადასხვა ცნებებია, ცნება „საქართველო“ და „ქართველთა ჰეგემონია“ VIII-IX სს. იმპერიებს აღვივებს მსოფლიო ისტორიაში, მხოლოდ ჭეშმარიტ აზროვნებას შეუძლია გამოიხსნოს წარსული ეპოქის ისტორიული ფაქტები, რომ ჩვენგან 2500 (ორი ათას ხუთასი) წლით ადრე იდებს სათავეს ქართლის სამეფოს ჩამოყალიბებისა და შექმნის ისტორია. (მეფე ქუჯის მიერ ფარნავაზის გამეფება).

ქართლის სამეფოს შექმნამდე 5000 (ხუთი ათასი) წლით ადრე თანამედროვე საქართველოს დასავლეთი ნაწილის ტერიტორიაზე არსებობს სრულყოფილი ლაზიბერთა სახელმწიფო, პირველი ლეგიტიმური მეფე „სემის“ სახით, სწორედ ამ ფაქტზე მოგვიხსენებს თამარ მეფის მემატიანე ბასილ ეპოსმოძღვარი:

„დაჯდა ნებითა ღმრთისათა თამარ მეფედ დასაბამითაგან წელთა ექვსი ათას ექვსას ოთხმოცდაექვსსა“. („ქართული მწერლობა“, გვ. 382 „ცხოვრებაი მეფეთ-მეფეთამარისა“) ე.ი. თამარ მეფე გამეფდა ქვეყანაზე პირველი მეფე „სემის“ გამეფებიდან 6686 წელს, ამინ!

– ხოლო მეფე სემამდე ლაზიბერთა სახელმწიფოს, კერძოდ კოლხური სამყაროს, შექმნამდე დედამიწაზე ფუნქციონირებს ქამიტური ეპოქა, რომლის არსებობაც მოიცავს მეფე სემამდე 8000 წელს (რვა ათასი).

„ესენი იყვნენ ნოეს შვილები, კიდობნიდან რომ გამოვიდნენ: სემი, ქამი და იაფეთი. ქამი იყო ქანაანის მამამთავარი“.

ამ სამი ცნობიერების ნახავი ეთნიკური აღმანიდანაა ჯგუფი შეიძლება იყოს მხოლოდ ქართველი. ქართული ცნობიერების წიაღმა შუა კაცობრიობის გენიკურად აღმანიდან, რომლებმაც გარდატეხა მოახდინეს მიმდინარე ცივილიზაციის ტექნიკურ-კულტურულ თუ სულიერ ცხოვრებაში.

მოვესმინოთ მსოფლიო ისტორიას: „მხოლოდ კავკასიურ ხალხში აღწევს სული თავის აბსოლუტურ მთლიანობას, ერთიანობას, საკუთარ თავთან აბსოლუტურ დამოუკიდებლობას – აღწევს თვითგამორკვევას, თვითგანეთიარებას და ამით წინ მიჰყავს მსოფლიო ისტორია.“

მსოფლიო ისტორიაში პროგრესი მხოლოდ კავკასიური რასის წყალობით ხდება – ჰეგელი.

„კავკასიური ტომის ხალხებს ეკუთვნის ყველაფრის მეცნიერებასა და ხელოვნებაში

სრულიად კათილშობილური გამოგონებები, ყველაფრის, რაც გონიერული არსებობის ღირსია“ (ფრიდრიხ ქრისტოფ შლოსერი. მსოფლიო ისტორია, ხანქ-პეტერბურგი 1861 წ. გვ. 66).

ლაპარაკია კავკასიურ რასაზე, პროტო ქართულ, ლაზიბერიულ ეთნოსზე და არა-შემდგომში შემოხიზნულ ხალხებზე.

დედამიწაზე მიმდინარე კაცობრიობის წარმოშობა, მისი ევოლუციური განვითარების გზა, წარსული, აწმყო მომავლისა და ჩვენ გარშემო (პლანეტა დედამიწაზე) არსებული უსასრულო კომისიის შემსწავლელი-გადმოძიებელი, უზუსტესი მეცნიერულ-რელიგიური ინფორმაციული წყარო ხელთა გვაქვს ბიბლია, ძველი და ახალი აღთქმის სახით.

ზეპუნებრივი, დეოთური ნიჭით შედგენილი ბიბლია, სახარება და წმინდა წერილები, მოგვსენებთ, არ არის მსოფლიო ხალხთა ვართო მასისათვის შედგენილი, თუმცა სხენებული დეოთური მეცნიერება მსოფლიო ხალხთა საკუთრებაა და მასზე სულიერი ზიარება ნებისმიერი ეროვნების ხალხისათვის ნებადართულია, თუმცა არსებობენ ერები და ეთნოსები, რომლებიც როგორც გენეტიკურად, ასევე სულიერ-ცნობიერად მოუწიფებელი არიან, ანდა მოწიფების სტადიაში იმყოფებიან, რომლებისთვისაც ცნობიერად მიუწვდომელია ბიბლია, სახარება და სხვა წმიდა წერილთა ღრმა შინაარსი.

აქედან გამომდინარე, მკითხველთა დაინტერესებული წრისათვის საკუთარი თავის შესაცნობად მოგვეყვას ბიბლიიდან შემდეგი პარაგრაფები, რომლებშიცაც ასახულია ის ერი და ის ხალხი, რომლებშიც აღმოჩენილია გენიკურ-უნიკალური გენოფონდი.

„ყველა მრავალრიცხოვან ხალხთა შორის ერთი ხალხი შეიძინე და მშველასაგან მოწონებული რჯული მიეცი ხალხს, რომელიც შეიყვარე, ხოლო დანარჩენ ხალხებს, ადამისგან წარმოშობილთ, უთხარი, რომ არარანი არიან ისინი და ნერწყვის მსგავსნი არიან ისინი. ჭურჭლიდან გადმოცვენილ წვეთებს მიაშვავსე მათი სიმრავლე (III ეზრა, 5. 27, 6, 56)“.

ბუნებრივია, იბადება კითხვა: – რომელ ხალხთა ეთნოსს და ვის პქონოდა პირველად დედამიწაზე რჯული?

წამოჭრილი თემა არ შეესაბამება იმ თემათა ჯგუფს, რომლებიც ექვემდებარება ერთი თემათის გადაფლეთით განხილვასა და შესწავლას. აქ ლაპარაკია სამყაროსა და ღმერთის შესახებ ცოდნაზე, რომელიც

თავისთავში მარადისობასა და უსასრულობას მოიცავს.

XX საუკუნისა და XXI საუკუნის გასაყარზე კაცობრიობის წინაშე არსებული პრობლემების გადაჭრა შეუძლებელია ღმერთის ცოდნის გარეშე, მსოფლიოში არ არსებობს ადამიანი, რომელიც შეძლებს არსებული პრობლემის დამძლევი კანონ-პროექტის წარდგენას, ხსნა მხოლოდ „იესო ქრისტეში“, რომელიც სასიკვდილოდ, ჯვარზე გასაკრავად გაიმეტა კაცობრიობამ, თვითონ კი მისი მკვლეელი კანის გზით სიარული ირჩია და რომელზეც დღემდე აგრძელებს სელას.

ნიშანდობლივია ის ფაქტი, რომ პირველმა ჭეშმარიტმა ქართველმა მოუწოდა მსოფლიოს ბარბაზსა და ქრისტეს გზის გარჩევა, – სამწუხაროდ, არჩეული გზა სახეხეა.

ბოლო ვამს მსოფლიოში მიმდინარე დაძაბული მოვლენები, როგორც პოლიტიკურ-ეკონომიკური, ასევე სეისმურ-კატასტროფული ცვლილებები უზუსტეს ცდომილებად, იდენტურ პლანში მიმდინარე ქმედებება ბიბლიურ წინასწარმეტყველებათა მიმართებაში.

მოვესმინოთ ბიბლიური წინასწარმეტყველთა წინასწარმეტყველებას:

„მოვედი, რომ გაგაგებინო, რა ბედი ეწევა შენს ერს უკანასკნელ დღეებში (დან 10.14)“.

„ბაბილონის მეფის მორჩილებაში იქნებიან სამოცდაათი წელიწადი (იერემია 25.11)“.

„სამოცდაათი წელი შეუსრულდება იერუსალიმის ნანგრევებს (დან. 9. 21)“.

კომენტარი: 1921 წელს შეიქმნა საბჭოთა კავშირი და 1991 წ. დაიშალა, წინასწარმეტყველება აღსრულდა.

„სამოცდაორშვიდეულში (62X7=434 დღე) მოიკვეთება ცხეული, მაგრამ ბრალი არ ექნება“ (დან. 9. 26)

კომენტარი: 1990 წლის 28 ოქტომბერს ქართველმა ხალხმა აირჩია კანონიერი პრეზიდენტი, რომელმაც 1992 წ. 6 იანვარს დატოვა საქართველო, ე.ი. ზუსტად 434 დღეში მოიკვეთა.

„ამის ნაცვლად საძულველი დადგება მზაკეობით დაუფლებელი სამეფოს“ (დან. 11. 21).

„შეუდგება საშინელ გაპარტახებას, გაწყვეტს ძლიერებას და წმიდათა ერს, სამ ძლიერ მეფეს დაამხოვს“ (დან. 7. 24).

მშრმან ხუპულაშა (გაგრძელება შემდეგ ნომერში)

წყალტუბოდან ქუთაისში მიმავალი ქარი

„ილორი“ სტუმრად წყალტუბოში

წყალტუბოს კოლხურ წარმოავლობაზე რომ მისი სახელწოდება დადადებს, ამ ფაქტს წინ ვერაფერი დაუდგება. „წყალტუბო“ – („წყარი ტიბუ“) თბილ წყალს ნიშნავს, ხოლო აქ მცხოვრები „გაიმერლებული“ მეგრელები: ჯალაღანიები, ჭანტურიები, გაღვილები და სხვანი და სხვანი კიდევ უფრო თვალნათელს ხდია საქართველოს ამ ულამაზესი საკურორტო ადგილის კოლხურ წარმოავლობას. სწორედ წყალტუბოს ესტუმრა გახეთი „ილორი“, სადაც ჩატარებულ მნიშვნელოვან ღონისძიებაზე

ინფორმაცია გამოგვიგზავნა ჩვენმა მეგობარმა, გახეთი „ახალი წყალტუბოს“ მთავარმა რედაქტორმა მშრმან პანაპაძემ.

ამ ბოლო დროს კურორტ წყალტუბოს ნელა, მაგრამ თანდათან უბრუნდება სიცოცხლის ნიშატი. ეს არა მარტო იმ ქუჩებში იგრძნობა, რომლებსაც უკვე ასდით ახალდაგებული ასფალტის ოსშივარი, არამედ უამრავ სხვა წერილმანსა თუ მსხვილმანშიც. მათ შორის იმ რამდენსამე ახალაშენებულ სასტუმროშიც, რომლებსაც დამსვენებლები დღითიდღე ემატება. ამ მხრივ გამონაკლისი არც „წყალტუბო-პლაზა“, რომელმაც თავის სტუმრებთან ერთად რიონისპირა ქალაქის სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნების მრავალრიცხოვან ოსტატსა და მოყვარულს უმასპინძლა და უნიჭიერესი მრავალმხრივი შემოქმედის – თემურ ძიძიგურის მხატვრობა და გამოყენებითი ხელოვნების აღიარებული ოსტატის – თევდორე ბიჩინაშვილის ნაწარმოებები გააცნო.

გამოფენის დამთავლიერებლებს დიასახლისობდა სასტუმროს მენეჯერი თამარ ურუშაძე. მასთან ერთად საინტერესო „ტანდემის“ შემოქმედებასა და მრავალმხრივობით გამორჩეულ მოღვაწეობაზე ისაუბრეს დავით კაკაბაძის სახელობის ქუთაისის სამხატვრო გალერეის დირექტორმა ელისო ჩოგოვაძემ, წყალტუბოში

ბევრი საინტერესო ნაგებობის ხუროთმოძღვარმა, არქიტექტურის რაინდმა გივი თოდაძემ და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკიდან ჩამოსულმა სტუმარმა ელენე შროდერმა, რომელმაც სიტყვა ქართულად წარმოთქვა.

– იმ დღეებში, როდესაც მაგანი შეეცადა, რომ ჩვენი წინაპრები დაგვევიწყებინა და პასპორტებიდან მამის სახელი ამოგვეგდო, „გეიშტიბელმა ბოკაჩოშ“, სულგანათლეს ბულმა ოტია იოსელიანმა მოხოვა: „იმ უმსგავსობისა გამო, ჩვენი ვაიპოლიტიკოსები რომ ეროვნებასა და მამის სახელს გვედავებინან; წარმომავლობის შეუვალობისათვის, გალაკტიონის არ იყოს: „წვეთი სისხლი არ არის ჩემში არაქართული“, გთხოვთ ამერიიდან ასე მოიხსენიოთ ჩემი პიროვნება: „ოტია შალვას ძე, შალვა ფარნაოზის ძე, ფარნაოზ ბიჭიას ძე იოსელიანი“. – შემთხვევით არ გაიხსენა გახეთის „სარკმელი საქართველოსი“ რედაქტორთა საბჭოს თავმჯდომარემ ალექსანდრე შენგელიამ, რომელმაც ხაზგასმით აღნიშნა რომ ორივე ავტორის შემოქმედება ღრმა ეროვნული ფესვებით საზრდოობს, ამიტომ თვალნათლივია საით მიდის მათი გზა, რომელიც ქართულია და კარგია.

როგორც ამ საინტერესო ღონისძიების პროექტის ავტორმა პაატა ცივაძემ აღნიშნა, ეს გამოფენა თავის ბოლომდე გასტანს, ამასთან გამონაკლისი არ იქნება. მას ჩაე-

ნაცვლება ასლან მუშკუდიანის ქანდაკებები, რომეო ლეკვეიშვილის ფერტილოები, გიორგი გამთენაძის გრაფიკა, აგრეთვე ბერძნული და იტალიური სამზარეულოს კვირეულები...

***
ზუსტად ასი წლის წინათ ქუთაისმა და მისმა შემოგარენმა ახალი სისხლი გადაუსხეს საქართველოს და „ცისფერი ფანჯრით“ შესვეს მისი მარადიულობის სადღეგრძელო.

ღმერთმა ინებოს, ამჯერადაც ჭეშმარიტად ეროვნული სიტყვა გეთქვას, წყალტუბოდან ქუთაისში მიმავალ ქარო!

მშრმან პანაპაძე, გახეთი „ახალი წყალტუბოს“ მთავარი რედაქტორი

ბანკაბილან ბაბანილი 5 მილიონი და გაყალბებული დოკუმენტები – ქართული ფრანკ აბიგნეილის ბასოუსარი აბაპი

საკვირაო საპიტიხაპი

ქართველი ავანტიურისტის სოლომონ აშორდიას ამბავი მსოფლიოში ცნობილ გამაღებელ ფრენკ აბიგნეილს გაგახსენებთ, რომელიც სიცოცხლეშივე ლეგენდად იქცა. მისი ისტორია საფუძვლად დაედო სტივენ სპილბერგის ფილმს, სახელწოდებით „დამიჭირე, თუ შეძლებ“, სადაც მთავარ როლს პოლიციულის ვარსკვლავი ლეონარდო დიკაპრიო ასრულებს.

“სოლომონ აშორდია ნატიური ქართველი თადლითი გახლავთ, რომელსაც მსოფლიოს ისტორიული მისტიფიკატორების ნუსხაში საპატიო ადგილი უკავია. ყალბი საბუთების მოდერნი სფეროში ყველაზე გამორჩენილი მოღვაწე იყო. XIX საუკუნის მიწურულს, მისი წყალობით, ქუთაისის გუბერნიის 2 ათასამდე მცხოვრებმა თავადისა და აზნაურის ღირსებები მიიღო... საქართველოდან გაქცევის შემდეგ, სოლომონმა თავისი ავანტიურისტული საქმიანობა იმდროინდელ რუსეთის იმპერიის სხვადასხვა ქალაქში განაგრძო. ყალბი საბანკო საბუთებით, თავის თანამზრახველებთან ერთად, რუსეთის ბანკებიდან დაახლოებით ხუთი მილიონი მანეთი გაიტანა. მის შესახებ საქართველოსა და რუსეთში არაერთი ლეგენდა და მითი არსებობდა. წინააღმდეგობრივი პიროვნება იყო: ერთი მხრივ თადლითი და ავანტიურისტი და მეორე მხრივ კი – ქველმოქმედი, ყურადღებიანი, პირნათელი, რომელიც სხვისას არაფერს შეირჩენდა. სოლომონს ფათურაკებით აღსავსე ცხოვრება და საქმიანობა ჰქონდა”, – ამბობს პროფესორი მალხაზ აშორდია, რომელიც ცნობილი ავანტიურისტის ძმის შვილიშვილია. მან წინაპრის წიგნი – “სოლომონ აშორდია – ზუგდიდელი ქართველი ავანტიურისტის თავგადასავალი” მიუძღვნა.

პირველი სიყალბე

გაკვეთილზე, თანაკლასელების თვალწინ, სოლომონს სუფთა ფურცელზე სამხანეთიანი დაუხატავს. შემდეგ კი ბაზარში წასულა და იმ “ფულით” ცხვარი უყიდა, რომელიც შინ მიუყვანია. მამა დიდხანს ცდილობდა, გაეგო, საიდან ჰქონდა ფული. სოლომონი ატყუებდა, რომ სამხანეთიანი იპოვა. საბოლოოდ კი ეს ამბავი პოლიციას გაუგია, სადაც დაუბარებიათ კიდევ მამა-შვილი. მამისგან ხელწერილი აუღიათ, რომ მისი შვილი – სოლომონი მსგავს საქციელს აღარ გაიმეორებდა. მაშინ პოლიციას იოლად გადაურჩა, მაგრამ შინ მამისგან საკმაოდ მოხვდა...

სოლომონი უნიჭიერესი ადამიანი იყო. ბავშვობიდან კარგად ხატავდა, მღეროდა. ჰქონდა კარგი კალიგრაფია. ადვილად ამსგავსებდა სხვების ხელმოწერებს. ჩინებულად შეუსწავლია რუსული ენა – შეუცდომლად წერდა და კითხულობდა. ჰქონდა ახლის ათვისების საცდარი უნარი. კითხვაც ჰქურავდა. თურმე საშინლად განიცდიდა იმას, რომ სწავლა-განათლება ბოლომდე არ ჰქონდა მიღებული. ამის მიზეზი კი ის გახლდათ, რომ მის ოჯახს უჭირდა და სკოლის დამთავრების შემდეგ, მას მატერიალურად ვერ ეხმარებოდა. ამიტომ იძულებული გახდა, სამსახური დაეწყო. მუშაობდა ზუგდიდის სამხარო სამმართველოში და პარალელურად, მომრიგებელ მოსამართლესთანაც მწვერლად მსახურობდა...

პირველი დაპატიმრება

პირველი სერიოზული დანაშაული, რომლის გამოც სოლომონი გაასამართლეს, 1893 წლის ოქტომბერში ჩაიდინა. ამ წელს, 18 წლის სოლომონი ქუთაისიდან ზუგდიდში დაბრუნდა, სადაც მომრიგებელ მაკაბარაიანის

თხოვნით, გარკვეული დროით, მასთან სამუშაოდ დარჩა. საქმის არსი მდგომარეობდა შემდეგში: ზუგდიდის სოფლის საზოგადოების 18 კომლი გლეხი, 1863 წლის აღწერით, ჩაწერილი იყო სოფელ ზუგდიდში, ხოლო 1886 წელს შედგენილი საოჯახო სიებით – დაბა ზუგდიდის მცხოვრებლებად. ამის გამო ისინი, როგორც სოფლისა და როგორც დაბის მცხოვრებნი ორმაგ გადასახადს იხდიდნენ. ორმაგი გადასახადისგან გათავისუფლების მიზნით, აღნიშნულმა გლეხებმა 1893 წელს თბილისის სახანრო პალატას თხოვნით მიმართეს, რათა ისინი დაბა ზუგდიდის მცხოვრებლებად ჩაერიცხათ. პალატამ მათი თხოვნა არ დააკმაყოფილა, რადგანაც ამისათვის საჭირო იყო სოფლის საზოგადოების ყრილობის დადგენილება მათი ამ საზოგადოებიდან დათხოვნის შესახებ. ზუგდიდის მაზრის პოლიციის სამმართველოს მოხელე, სოლომონის თანაკლასელი, ვინმე პლატონ ქარდავა ამ გლეხების მეზობელი იყო, რომელთა შორის ავტორიტეტით სარგებლობდა. მან გააგრძელა აზრი, თითქოს იცოდა მთავრობის ახალი დადგენილება, რომ მსგავსი ჩარევისათვის არ იყო საჭირო სოფლის მცხოვრებ გლეხთა ყრილობის გადაწყვეტილება. ქარდავამ მათ გარკვეული საფასურის (15 მანეთი) სანაცვლოდ, დახმარება აღუთქვა. გლეხებს ვეკი არ შეუტანიათ მის სიტყვებში, ისე დათანხმდნენ. პლატონმა ამ საქმეში დახმარება სოლომონს სთხოვა. 1893 წლის 31 ოქტომბერს სანიკიძის დუქანში მათ შეადგინეს სოფლის ყრილობის ორი ყალბი დადგენილება, ზუგდიდის სასოფლო საზოგადოების 321 გლეხის ყალბი ხელმოწერით. ტექსტებზე ხელი სხვადასხვა პირმა მოაწერა... სოლომონმა დანაშაული არ აღიარა...

ის აღგენდა ყველა სახის ყალბ საბუთს, რაც მისთვის დიდი შემოსავლის წყარო იყო... აზნაურების საქმესთან დაკავშირებით, სოლომონის დაკითხვის აწარმოებდა ქუთაისის საოლქო სასამართლოს განსაკუთრებით მნიშვნელოვან საქმეთა გამომძიებელი კლევენსკი. მისი განკარგულებით, სოლომონის მატარებელში დააპატიმრების მეორე დღესვე, 1900 წლის 22 იანვარს, სოლომონი ციხეში გადაიყვანეს, სადაც იგი წინასწარი გამოძიების დამთავრებამდე უნდა მჯდარიყო. სოლომონს ვერც კი წარმოედგინა, რომ ნაცნობ-მეგობრების თვალწინ ქუთაისი ფეხით უნდა გაეგოდა. მთელი ქალაქი იცნობდა და ყველა გაიკვირდა მისი დაპატიმრების ამბავს. ამ საკითხზე პოლიცემისტერ ლისოვსკისთან კამათის შემდეგ, სოლომონს დაუქირავეს ორი ეტლი და ყველა პოლიციელთან ერთად, ქუთაისის ციხეში გამგზავრებულა. 1900 წლის 26 აპრილს სოლომონს წაუყენეს ბრალდება – თავდაზნაურობის ყალბი საბუთების შედგენის გამო და პატიმრობა შეუფარდეს. ის როგორც საშიში დამნაშავე, ერთადგილიან, ნესტიან საკანში მოათავსეს, სადაც განსაკუთრებულად ფრთხილი მეთვალყურეობის ქვეშ იმყოფებოდა. აუკრძალეს გასვლა, ნათესავებთან შეხვედრა და წიგნების კითხვა (მისთვის დასჯის უმადლესი ფორმა ის იყო, რომ კითხვის საშუალებას არ აძლევდნენ). არაერთხელ სხვადასხვა ინსტანციის სახელზე შეიტანა თხოვნა-საჩივარი. ის ინტელექტუალური მონაცემების გამოყენებით, ყველანაირად ცდილობდა, ციხიდან თავის დაღწევას და თავისუფლების მოპოვებას. საჩივრების წერის პროცესი, შეიძლება ითქვას, მისთვის თავისუფლებისთვის ბრძოლის სულეირი გამოვლინება იყო. თავისუფლებისთვის ბრძოლის ასეთი შემართება დამახასიათებელი იყო მისთვის მთელი ცხოვრების მანძილზე. იგი საკუთარი თავგადასავლების შესახებ ჩანაწერებს აკეთებდა. ჩანაწერების დიდი ნაწილი დაიკარგა... მოკლედ, ქუთაისის ციხიდან თავდებით გათავისუფლების შემდეგ სოლომონი ზუგდიდში, მშობლების სახლში იყო. მაგრამ, მალე, ქუთაისის საოლქო სასამართლომ აზნაურების საქმის გამო, მისი კვლავ დაკავების შესახებ განკარგულება გამოსცა. მან იცოდა, რომ ამ საქმის გამოძიება რამდენიმე წელიწადს გასტანდა, ამიტომაც, მეორედ დააპატიმრების შიშით, 1902 წლის 9 ივლისს, ბათუმში საკუთარი დახმარების ამბავი გაითამაშა.

ზღვაში “დახრწობის” ინსცენირება

სოლომონი გარკვეულ პირებს მოეთათბირა, მათ შორის ასლანბეგ აბაშიძეს, რომელმაც სპეციალურად შეაჩინა კაცი, რომელმაც სოლომონის ტანისამოსი ჩაიკვა. მან, ხალხის დასანახად, ნაპირზე, გაიხადა ტანსაცმელი და ზღვაში შევიდა. შემდეგ

ისარგებლა სიბნელით და წყლიდან სხვა მხარეს შეუმჩნეველად ამოვიდა. საგარეოდ, ასლანბეგ აბაშიძის წინასწარი დავალებით, ბერძენმა მარულიდომ პოლიციას ყურადღება მიაპყრობინა იმ ფაქტზე, რომ ზღვაში მოხანავე ერთი ადამიანი აღარ ჩანდა. მას ზღვაში სოლომონის დახრწობის ფონის შექმნა უნდოდა. თავად სოლომონი კი იმ დროს ბათუმიდან ფაქტობრივად გაემგზავრა და თურქი სხმედის დახმარებით, თურქეთში ნავით გადავიდა... თუმცა ეს ამბავი საიდუმლოდ მაინც ვერ დარჩა... მალე გამოჩნდა იმდროინდელი საგაზეთო სტატეგები. “ზერნომორსკი ვესტნიკი”, კითხვის ნიშნის ქვეშ აყენებდა სოლომონის ზღვაში დახრწობის ამბავს... ბათუმის ინციდენტის შემდეგ, აშორდიამ დატოვა საქართველო და გარკვეული პერიოდი თურქეთში ცხოვრობდა;

ყალბი პასპორტებით უცხო ქალაქებში

გამოგონილი გვარებით (დაახლოებით 15-20 გვარზე მაინც ჰქონდა მისივე ხელით დამზადებული ყალბი პასპორტი – ანანიევი, ზედგინიძე, ზახაროვი, თავზაროვი...) ის სხვადასხვა ქალაქში (სარატოვში, ყაზანში, ორენბურგში, კიევში) ცხოვრობდა. აშხაბადში ვინმე პორუჩიკ ანანიევის გვარით იყო ცნობილი. აშხაბადიდან ბაქოში წასულა, რომ იქიდან ირანში გამგზავნილიყო, სადაც მრავალდროულად ქართველები, რომლებიც პირველი “ამერიკული ტიპის” კაპიტლისტ აკაკი ხოშტარიასთან მუშაობდნენ... მისი შუა ახიდან წამოსვლის მიზეზი ის იყო, რომ იმ ქართველებიდან მას ბევრი იცნობდა. ზოგმა აზნაურობის საქმეში მისი მონაწილეობის შესახებაც კი იცოდა. ამიტომ შიშობდა, რომ ისინი პოლიციაში დააბუხლებდნენ. ამიტომ იქაურობა დატოვა.

ბაძემვა ბაძოს ციხიდან

1905 წლის 27 მარტს, ბაქოს ნავსადგურში, საფოსტო გემ “ენიაზ ბარიატინსკი“-ის სპარსეთში გამგზავრების წინ, ნაბადსა და ნოხა-ახალუხში გამოწვობილი სოლომონი სალაროსთან მივიდა და ბილეთის ურიგოდ აღება შეეცადა. წესრიგისკენ მოუწოდეს. სოლომონმა ეს ოუკადრისა და იქ მდებარე აუწყა, რომ გადაცემული ოფიცერი იყო და ბილეთის აღება ურიგოდ ეკუთვნოდა. ამის მომსწრე უბნის ზედამხედველმა საბუთი მოსთხოვა. სოლომონმა ჯანდარმერიის როტმისტერ ვინმე ზედგინიძის სახელზე შედგენილი უვადო საბუთები წარუდგინა. ზედამხედველმა ბოდიში მოუხადა და წავიდა. გემის გასვლის შემდეგ, ზედამხედველთან შტურმანი – სპიროვსკი მისულა და უკითხავს – იცოდა თუ არა, ვინ იყო ის ქართველი. ზედამხედველს უპასუხია, რომ იგი ჯანდარმერიის როტმისტერი იყო. შტურმანს სიცოცხლით უთქვამს, რომ ის როტმისტერი კი არა, ცნობილი ყალბისმქნელი აშორდია იყო, რომელზედაც ძებნა იყო გამოცხადებული. ამის შემდეგ ლეგაციონის მაზრის პოლიციის უფროსისთვის დეპეშა გაუგზავნიათ. იქაურ პოლიციას სოლომონი გემიდან ჩამოუსვამს და დაუკავებია. დაკავებისას სოლომონს პორუჩიკ ალექსი ანანიევის სახელზე ყალბი პასპორტი წარმოუდგინა, მაგრამ მაინც დაუპატიმრებიათ და ბაქოს ციხეში გადაუგზავნიათ... დაკითხვისას, კანტორაში, სოლომონის ყურადღება მიიპყრო ციხის ზედამხედველისადმი პოლიცემისტერის ერთ-მა მიწერილობამ. მისი დანახვისთანავე, თავში ციხიდან გაქცევის აზრმა გაუელვდა – დაქინებით დააცქერდა ბლანკს, თანამდებობის პირთა ხელმოწერებს და გაქცევის გეგმაც გააზრა. მოქმედა ქალაქი, მედანი და კონვერტი. მან 1905 წლის 6 აპრილს პოლიცემისტერის თანაშემწე გრენკოვის სახელით პორუჩიკ ანანიევის გათავისუფლებაზე ყალბი მიწერილობა და დადგენილება შეადგინა, რომელიც შეცდომით, თითქოს, აშორდიასთან მსგავსების გამო დააპატიმრეს, და რომ აშორდიას მიმართ სამართლებრივი დევნა შეწყვეტილი იყო. სოლომონს როგორც მოუხერხებია, რომ წერილი ციხის ზედამხედველის კანტორაში დაეტოვებინა... ძალიან მალე ამ წერილის საფუძველზე ის ციხიდან გაათავისუფლეს.

გაზო “იგერია”, 1905 წელი, 14 აპრილი, ხუთშაბათი, 53.

“ახალი აბაპი”

ამას წინათ ვწერდით, რომ ბაქოში დაატყუალეს ყველასაგან ცნობილი სოლომონ აშორდია. ესეა, როგორც “ბაქინსკი იხვესტია” გადმოგვცემს, აშორდია ციხიდან გაქცეულა. დაჭერის დროს აშორდიას უპ-

ოვნეს სახლარგარეთის პასპორტი ალექსი ანანიევილის სახელზე. ციხის უფროსი ამბობს: 6 აპრილს, საღამოს 6 საათზე, კანცელარიაში შევედი და მაგიდაზე ვნახე წემს სახელზე მოსული დაბეჭდილი საპოლიციო ქალაქი, რომელზეც ეწერა: “სახ-ქაროდ”. ქალაქი გავხსენი და წავიკითხე ბრძანება პოლიცემისტერის თანაშემწის ბატონ გრენკინისა, რომლითაც მე დაუყოვნებლივ უნდა გამენთავისუფლებინა ტუსადი ალექსი ანანიევილი. მეც, რასაკვირველია, მაშინვე გაენთავისუფლეს. მითანა ციხეში ეს ქალაქი, – ჯერაც არ იციან. აშორდიას პოლიცია ბეჯითად ექმს.

თანამედროვეების მოგონებები

ერთხელ სოლომონი მეგობრებთან ერთად რესტორანში სადილობდა. იქვე მაგიდაზე ფულის კუპიურა 100 მანეთი დახატა. სადილობის შემდეგ რესტორნიდან გასვლისას, დაუძახა ოფიციატს და ანიშნა, რომ ფული მაგიდაზე დატოვა. ოფიციატის სწრაფად გაემუშა მაგიდისკენ, 100 მანეთი დაინახა და გახარებულმა მისი აღება დააპირა, მაგრამ ეს ვერ შეძლო. ფულის ნიშანი იმდენად ოსტატურად იყო დახატული მაგიდაზე, რომ ახლო მანძილიდანაც კი მისი გარჩევა შეუძლებელი იყო.

ერთხელ თბილისში ყოფნისას, სოლომონმა გაიგო, რომ მიდარე სომეხ ვაჭარს ქალაქი კარგი ბაღის ყიდვა სურდა. როდესაც ვაჭარი ბაღში სეირნობდა, მის გასაგონად დარაჯს დაუძახა, შეაქო იგი და გულისხმიერი სამსახურისთვის 10 მანეთი ანუქა. ეს რომ ვაჭარმა დაინახა და გაიგო, სოლომონის პიროვნებით დაინტერესდა და ბაღში მოხეირნე ხალხისგან მასზე ინფორმაციის შეგროვება დაიწყო (ისინი ძირითადად სოლომონის თანამზრახველები იყვნენ). მათგან შეიტყო ვაჭარმა, რომ ეს ბაღი სოლომონის “საკუთრება” იყო. ვაჭარმა სოლომონს ბაღის მიყიდვა სთხოვა, რაზედაც აშორდია დათანხმდა და გარიგებაც შედგა – ქალაქის მმართველობის გაყალბებული საბუთების თანახმად, ალექსანდრეს ბაღი ნამდვილად სოლომონ აშორდიას ეკუთვნოდა. მან ბაღი ვაჭარს რამდენიმე ათას მანეთად “მიყიდა” და გაუჩინარდა. შეძენილით გახარებულმა ვაჭარმა როდესაც ბაღის რეკონსტრუქცია დააპირა, ქალაქის ხელისუფლებამ ამის საშუალება არ მისცა. რის გამოც იგი დიდხანს დიდობდა სხვადასხვა ინსტანციაში, სანამ არ დარწმუნდა, რომ იგი კლასიკურად გააბრძოლებს.

ვადიოსტოკში ცხოვრების დროს, 1907 წლის ზაფხულში, რესტორანში სოლომონმა საფრანგეთის ელჩის ქალიშვილი გაიცო, რომელიც იქ მამასთან არდადეგებზე იყო ჩასული. მათი ნაცნობობა ინტიმურ ურთიერთობაში გადაიზარდა. გოგონამ სოლომონს პარიზში გამგზავრება იმ მოტივით შესთავაზა, რომ იგი იქ უკეთესად იცხოვრებდა, ვიდრე რუსეთში ცხოვრობდა. სოლომონმა უარი უთხრა და ეს იმით ახსნა, რომ მას მხოლოდ რუსეთში შეეძლო კარგად ცხოვრება, რადგანაც მიანდა, რომ იქ ადვილი იყო მეფის სულელი ჩინოვიციების გაბრძოლება. ქალიშვილისა და სოლომონის ურთიერთობით უკმაყოფილო საფრანგეთის ელჩმა მეფის მთავრობაში იჩივლა, მაგრამ ეს საქმე მიფუხენდა და სოლომონი გადარჩა.

აშორდიასა და “აშორდიას აზნაურების” თემამ ასახვა ქართულ მხატვრულ პროზაშიც პოვა, კერძოდ, მიხეილ ჯავახიშვილის (“კვაჭა კვაჭანტირაძე”), შალვა დადიანის ნაწარმოებებში.

როგორც ბატონი მალხაზ ბრძანებს, სოლომონისა და კვაჭის საქმიანობა ძალიან ჰგავს ერთმანეთს. უბრალოდ, მიხეილ ჯავახიშვილმა ამ ყველაფერს მხატვრული სახე მისცა... სოლომონი მარცვავედა საწყობებს, ბანკებს, საქონელი მადანობიდან ყალბი ჩეკებით გამოჰქონდა. მოსაკლავად დასდევდნენ და ვერ იტყვოდნენ. სამოქალაქო ომი რომ დაიწყო, მოსკოვში დაბრუნდა ფული იმ ბინაში დატოვა, სადაც ცხოვრობდა. ოქროს მონეტები პიანინოს ფეხებსა და ხალხებში ჰქონდა შენახული. შემდეგ მის ჩამოსატანად გამგზავრა, მაგრამ როსტოვში რომ ჩავიდა (ბათუმიდან მოტორიანი ნავით გავიდა), იმის გამო რომ მოსკოვში დენიკანი იყო, იქ აღარ შეუშვეს... ამიტომ უკან დაბრუნდა, გზაში გაცვივდა და რომ ჩამოვიდა, მალე 45 წლისა გარდაიცვალა. თუმცა მანამდე გეგმაში ჰქონდა, რომ საფრანგეთში წასულიყო...

სოლომონს ჰყავდა მეუღლე და ერთი ქალიშვილი, რომელსაც თავად ვერ მოესწრო.

კოლეიკა ზრიალ აქტუალურ საკითხებზე

ახლა ისეთ სიტყვას შევეხებით, რომლის წარმომავლობის დადგენა მეტად რეკლამურად გახდა. ეს სიტყვა გახლავთ სერი "თავის შესაქცევი, გასართობი რამ - სანახაობა" (ქ.გ.ლ.). ესეც არაბულ ნასესხობადაა მიჩნეული. კეთილი და პატიოსანი, მაგრამ მას გააჩნია სინონიმი - თვალის სერი, რომელიც ამ ნასესხობას ეპყვეშ აყენებს:

სხვათა შორის, ჯამათი/ჯუმათი არაბ. „საზოგადოება“, ამირკაკასიაში „სოფლის ყრილობა“, დაღესტანში «თავისუფალი საზოგადოება», სამეგრელოში „ხალხი, საზოგადოება“, ქართვ. ელემენტია არაბულში, რადგან მეგრ. ჯიმა/ჯუმა = ძმას, ჯიმალობა = „ძმობა“, ხოლო ჯიმათი/ჯუმათი = სამთ ადგილს ანუ იმ ადგილს სადაც საზ. ყრილობები ტარდებოდა

სტორიკოსი - მეგრულში არის სერი-ს შესატყვისად თოისერი „განსაცვიფრებელი რამ, სასწაული“. უეჭველია, ამ უკანასკნელის წინაფორმაა ქართული თვალის სერი-ს უზუსტესი მეგრ. შესატყვისი - თოლისსერი, რაც ზედმიწევნითურის «თვალისსერა».

სტიმოლოგი - რა შუაშია თვალი იგივე თოლი ამ სიტყვებში?

სტიმორი - საქმე იმაშია, როგორც ზემოთ ითქვა, მეგრ. სერი „ღამე“-დან ამომდინარე ქართ. სერი იგივე სერობა ნიშნავს „სადამის ვახშამს“ და საერთოდ „ნადიმს, ღვინოს“. ეს ღონისძიებანი კი ჩვენში სადამოდან მთელი ღამე გრძელდება. მათი თავისებურებანი ქართველურ ყოფით წილ-ში სრულად ითავსებს იმ მნიშვნელობებს, რაც ტერმინ სერის ახასიათებს: ქართველურ ნადიმთა თუ ღვინოსა როლი განმაცვიფრებელი პოლიფონიური სიმღერებისა და ცეცხლოვანი ცეკვების შექმნაში, მჭერმეტყველების, ხალხური პოეზიის განვითარებაში შეუფასებელია:

ქართველური სუფრა გახდა დახვეწილი, უადრესად შემოქმედებით, თეატრალიზებული სანახაობა. ამიტომაც გაგვიჩინა სენტიმენტები: თვალს წვალი დავაღვივით, მეგრ. თოლი, შუნს, თოლიტკუნც. „თვალის-ჭამს, თვალის სეამს“.

ფილოსოფოსი - უცხადესია: ქართველური სუფრა - სერობა ჩვენი წინაპრებისთვის დროება - კუჭის სერი კი არა, თვალის სერი (თვალის სერი) იგივე თოლიშ სერი, ანუ ზედმიწევნით თვალის საზრდო - სულიერი საზრდო გახლდათ.

სტიმორიკოსი - რაც შეეხება შრომასთან კავშირში არსებულ ტერმინებს, ქართველური მდიდარია - ისეთებით, რომლებიც პირდაპირ დადავყოფენ შრომის სათავეებთან კოლხების ყოფნას. თავად ტერმინი შრომა გახლავთ ფიზიკური დაძაბვისას (შრომისას) ადამიანის გახშირებული სუნთქვის გამოხატულება: მეგრ. შური უდრის სულს, შური-ობა კი გახშირებული სუნთქვაა, მეგრულად. ხოლო შური-ობა > შრომა ცვლილებები კანონზომიერი-ადა სტრ. ანალიზს არ მოითხოვს.

ანტიროლოგი - გვაროვნული წყობილების რღვევიდან დაიწყო ქართვ. ნაცვლადსახელების წარმოქმნა და დამთავრდა პატრიარქალური ოჯახის შექმნის პერიოდში. იმპრონინდელი გახლავთ ტყე: მუშა, მუშა-ობა, შენ-ონა.ეს უკანასკნელი (შენ-ობა) დღეს ნაგებობაა, მაგრამ ძველად ის პირველი პირისთვის — შენ-თვის საქმიანობას აღნიშნავდა.

მეგრ. მუშო უდრის შენ-თვის, ამიტომ მეგრულივე მუშო-ობა რაც იგივე შენ-თვის ანუ პირველი პირისთვის საქმიანობა პარალელაა ქართ. შენობისა. ანუ ქართ. შენ-ობა და მეგრ. მუშო-ობა იმგვარი ურთიერთ დამოწმებები არიან, რომ - მუშა, მუშაობა და შენ-ობა-ს პატრიარქალური მონოგამიური ოჯახის დროინდელ ტერმინად მიჩნევის თაობაზედაც კენას, დამტკიცებულ ჭეშმარიტებად აქცევენ.

სტიმორი - მოგვყავს შრომის პროცესის ამსახველი უძველესი ფაქტობრივი მასალა: „...ღვთის პროცესის სპეციფიურ ს...ს... და შ...შ... ხშიანობათაგამომხატველ ს და შ სამეტყველო ბგერლო აფიქსაციებით, ხშირად ორმაგი სუფისაქციებითაც, წარმოიქმნენ შემდეგი სიტყვები: ს2+უა> სუა; ღე + სუა> ღე-სუა //ღესვა; ს+რ>სირ; ღა+სირ+უა>ღასირუა, ღესვა;“ ქართ. მეგრ. ა-ღე-ს-ილ//ღა-ს-ირ-ელ; მეგრ. შ2+ღ>ღიში „ნემსი“ (ნემსიც ღესვის შედეგია).

ა-ღე-ს-ილ//ღა-ს-ირ-ელ-ის სირ რ-ნ

როტაცია გვაძლევს მეგრ. სინ-ა ფორმას, რომელიც ბევრ აღმოსავლურ ენებში რკინას ნიშნავს. დღევანდელი მეგრულით სინა//რინა „მათულია“, უეჭველია, წარსულში მნიშვნელობით დღევანდელი ქართ. (სინა > მსინა > ნამსი) ნემსი იქნებოდა, რადგან მათულის დამზადების ტექნოლოგია ვიანდელია. აქედანვეა (სინა >) მეგრ მისინა „ჭიის პარკისგან დამზადებული ძაფი“.

რაკი აღმ. ენებში სინა რკინაა, ამგვარი გადასვლები მომდარა: ს...ს... „ღესვა“; ს+რ>სირ//სინა, ნემსი > სინა „ღამ. ენებში „რკინა“ > მეგრ. „მათული“.

ანტიროლოგი - როგორც ვხედავთ, აღნიშნული სიტყვები, უძველეს წარსულში, ღესვით ხის, ქვის, ძვლის, რქის იარაღების (ისრისპირების, დანების, ნემსების, ისრების და ა.შ.) დამზადებიდან დებულობდნენ დასაწყისს. ამიტომ მათი, იმ დასახელებული ხმბ. ბგერების სახით არსებობის ძე. პალეოლითის ეპოქებისთვის მიკუთვნება კანონიერია.

სტიმორი - იქიდანვეა საწყისი მთელი წყება სიტყვებისა და მათი ფონეტიკურ-სემანტიკური განშტოებისა: ქართ. ი-სარ-ი (<ლი-სარ-ი); მეგრ. სა(გა)ნ-ი „ისარი“ (სარ>სანი);

ღათ. ასსერა „სარი, პალო“; ქართ. სოლი//მეგრ. სალი-ი; ქართ. მე-სერ-ი//მეგრ. მა-სარი-ი;

ქართ. სალი-ი; მეგრ. ღა-სარ-ი „სალი“; შდრ. მეგრ. ღა-სარ-უა ზედმიწ. «დამსრვა», «მესრების დამზადება» უნდა ვიფიქროთ, მნ-ბა სალი მიღებულია ძე. პალეოლითში წაწვეტილებული ქვების დამზადების პროცესში.

ქართ. ლურ-ს-მ-ან-// მეგრ. ღი-ს-მ-არ-ი...“ (იხ. გ. თვე)

სტიმოლოგი - პერშიცი, მონგაიტი და ალექსევი ანთროპოგენეზში როცა ღვინოსებურ მონაცემებს იხილავდნენ, აღნიშნავენ, რომ „...სიტყვა სტრელიატ „სროლა“ ამოსულია სიტყვიდან სტრელა „ის-ართ“ და წამომავლობის კვალს იმ ეპოქამდე მივყავართ, როცა შეიღვიდან „ისარს ისროდნენ“ ... („პირველი საზოგადოების ისტორია“ გვ. 26).

ფიზიოლოგი - კვალის თაობაზე სწორია, მაგრამ აქ არაფერია თქმული ამ სიტყვების სარქაულ ძირთა წარმოქმნის მექანიზმზე: „ნებისმიერ განათლებულ ადამიანს თვალში მოხვედება“... რომ დასაბამისშივე ს+რ> ღათ. ასსერ// რუს. სტრელა// ქართ. ი-სარ-ი; რუს. სტრელიატ// ქართ. სროლა მონათესავენი და მსგავსნი კი არა, შეიძლება ითქვას ინდენტურნიც კი არიან. ოღონდ, ამოსავლიანობის ავტორისეული მექანიზმი მხოლოდ ქართველურშია.

ანტიროლოგი - ჯერ არს გავეუმდე, მაგრამ არ ძალმიძს: თქვენი საოცარი წარმოსახვა... თქვენი საუცხოო ნიჭიერება... მაგრამ უფრო საკვირველია ის — ნუთუ ნამცვეცხვაც არ დატოვებთ სხვათათვის?...

სტიმორი — ბ-ნო ენათმეცნიერო, რაც ჩვენ ჩამოგვითვალეთ განა შედგება თქვენ-სას, მაგრამ ვაი, რომ სიბრძნე თქვენი შეუვალი ყრუ კედელია. რაც შეეხება ჩვენს წინ მდგარ საითხს და ნაშრომის მონაცემების შეფასებებს, თქვენი მხრიდან, არა თუ ობიექტური მიუკერძოებელი და არგუმენტირებულია, არამედ, პირიქით: თქვენს მიერ მათი იგნორირება ბატონო ენათმეცნიერო, არა მარტო „მძინვარე“ ნიპილიზმი, არამედ საკუთარი უუძველესი ეთნოგენეზური კვალის მიჩქმალვაცაა, არაფერი რომ არ ვთქვათ სხვა ენებში ქართველური ელემენტთა პოვნისთვის იგნორირებაზე.

ამგვარად, „აკადემიური საფუძველი“ არ არსებობს კი არა, არსებობს მათი თქვენ-მიერი ნიპილისტური იგნორირება.

სტიმორიკოსი - აქამდე არსებული და მათ შორის ავტორისეული «...ღვთისეული დასკვნები ინდოევროპული ხალხების საერთო წარმომავლობის შესახებ, საერთო გარკვეული ხარისხით ფიზიკური წარმომავლობით და უფრო მეტად მათი ცივილიზაციით დამაჯერებელია...“ (იხ. ზემოთ) ხოლო «...ცივილიზაცია მცენარეა, რომელიც უფრო გავრცელებულია ვინემ თავად ვითარდება... ე. ბ. ტაილორი «3. კა» გვ. 53. ” აგრეთვე: «...ტრენების მიხედვით, კულტურის თითოეული მოვლენა მხოლოდ ერთხელ წარმოიქმნება, ერთ ადგილზე ერთ და იმავე მოვლენის არსებობა სხვადასხვა ხალხში ახსნილია მისი თავდაპირველი ცენტრიდან

გავრცელებით...“ (იხ. ქს.ე. 6 გვ. 69). ამიტომ, დიდი ავტორისეული სიახლე მდგომარეობს იმაში, რომ მის ლინგვისტურ თუ სხვა მონაცემთა საფუძველზე, იგივე შეიძლება ითქვას იბერიულ-კავკასიურ ენათა მფლობელ ხალხებზე და აგრეთვე ამ უკანასკნელთა და ინდოევროპელთა საერთო, როგორც ენობრივ ასევე კულტურულ წარმომავლობაზე.

ანტიროლოგი - ბატონებო, როგორც ვხედავთ, ავტორმა აქვე დაასახელა შრომის პროცესიდან შობილი ხმაბაძეთი სიტყვები. ზემოთ კი საპირისპიროს ამტკიცებდით: შრომის პროცესიდან, როგორც ქმედებიდან, მხოლოდ უცვლ-მიმიკის ენად აბა რა ბგერითი წარმოიქმნებოდაო, ბრძანებდით. მე არაფერს უარყოფ, მაგრამ აქ აშკარა წინააღმდეგობაა...

სტიმოლოგი - მხედველობაში გვექონდა აკუსტიკურ ფაქტს მოკლებული ქმედებები და ისეთი, რომელიც მუდმივად ერთიად იგივე ხმანობით კი არა, ცვალებადით მიმდინარეობენ: ქმედებაა მზისაგან ხელით მოიხრდილო, ან თავი ატრიალო, მაგრამ ამ შემთხვევაში უცვლ-მიმიკის ნიშანი წარმოიქმნება და არა ბგერითი. ასეცაა: მტაცებლები, ნადირობისას, სხვადასხვა ორგანოების (თავის, ყურების, კიდურების, კულის, თვალის, სახის ნაკეთების) მოძრაობებს სახიფათოდ იყენებენ. ეს გახლავთ უცვლ-მიმიკის ცხოველური ენა.

პ-ის პირველყოფილი ჯოჯი, ასევე ათასწლეულების მანძილზე, ნადირობას და შემტროვლებლობას მისდევდა, მაგრამ ბგერითი სიგნალი არ წამოქმნიდა, ვინაიდან ამ პროცესს, ზემოთხსენებულ, შრომის პროცესთან (ღესვა და ა. შ.) განსხვავებით, სპეციფიური ხმანობა არ გააჩნია.

ფიზიოლოგი - იმისათვის რომ გავიგოთ, თუ რატომ ნებისმიერი პრაქტიკული ქმედებებიდან დასაბამისშივე მტყვევლება ვერ წარმოიქმნება (თუ არა არსებულს განვითარება) საჭიროა, უფრო ღრმად წავდომა საკითხის შინაარსის: ბ-ნო ენათმეცნიერო, გთხოვთ, მიპასუხოთ: თქვენ, ენათმეცნიერო შეიძლება კი უაქცენტოდ წარმოთქვათ ზოგიერთი რუს. ფონემა?... საერთოდ შეძლებთ კი, ქართველურისაგან განსხვავებულ, ზოგიერთი აფხაზური ფონემის წარმოთქმას?... რატომ ვერ შეძლებთ? გადაიკითხეთ ავტორის დამატების... გვერდები.

ამის შემდეგ ნებისმიერი მიხედება, რომ თუ თანამედროვე ადამიანს, განვითარებული აზროვნება-მეტყველების ცენტრებით, უჭირს უცხო ფონემათა წარმოთქმა, ამას, საწყის პერიოდში, ვერანაირად შეძლებდა იგივე ცენტრების არ მქონე თუ განვითარებული ცენტრებისა და ენის პატრონი პ. ამისათვის მას ჩვეული ფიზიოლოგიური მოძრაობებით ენისა (წ და ყ ბგერათა ბუნებრივი წარმოთქმებით) უნდა განუვითარდეს თავის ტვინი და ენა.

ფილოსოფოსი - პ-ის უსიტყვო საგნობრივი აზროვნებიდან, რაც საგან-მოვლენათა აღქმა-ცნობასა და თვალსაჩინო წარმოდგენაში, ხოლო მოვლენის თანხმლები ბგერის ხატის მიერ პირობით რეფლექსთა ადპერასა და ამავე ხატის მიერ საგან-მოვლენასთან გაიგივებაში გამოიხატებოდა, მივიღეთ ლოგიკური რეალობის აღნიშვნა. ანუ ხატმა შესარული სიტყვის როლი, რაც ვერძალური ინტელექტის გამოვლენაა.

სტიმოლოგი - თუმცა დასაწყისში, საპირისპიროდ აზროვნების ამგვარი იშვიათი გამოშუქებისა, პ. ჯერ ოპერირებს (ძირითადად) არა ზოგადი ცნებებით, არამედ საგან-მოვლენათა თვალსაჩინო წარმოდგენებით - ხატებით.

სტიმორი - საბოლოოდ, ჩვენს მიერ წარმოთქმულ მოსაზრებებს თუ დავა-ჯამებდთ - ასეთია, ძირითადად, პ-ის აზროვნების ის საფეხური - „ხატოვანი აზროვნება“, რომელიც წინ უსწრებდა ლოგიკური, ცნებებით აზროვნების ჩამოყალიბებას. იგი სრულიად, რა თქმა უნდა, არა, მაგრამ გარკვეულწილად ადეკვატურობით ესადაგება ვალონის ფსიქოლოგიური სკოლის კონცეფციას იმის თაობაზე, რომ ინტელექტი ევალდება მოქმედებიდან აზრზე გადასვლის პროცესში. (იხ. გვ. 60).

ანტიროლოგი - აქვე უნდა ვახსენოთ მონგაიტის, პერშიცის, ალექსევის და სხვათა დებულება შრომის (ე.ი. ქმედების) პროცესში „ცხოვრებისეული“ თუ „ემოციური“ წარმომავლობის ბგერებიდან აზროვნება-მეტყველების წარმოქმნის თაობაზე.

სტიმოლოგი - რა თქმა უნდა, ნაკლებოვანია ადეკვატურობა, როგორც ზემოთხსენებულ, ასევე მოსაზრებასთან, რომ: „...ადამიანურ-ვერბალურ აზროვნებას წინ უსწრებს მეტყველებამდელი გონიერი პრაქტიკული მოქმედების ჩამოყალიბება. სახელდობრ, ანთროპოიდების უნარი ფიზიკურ საგანთა (აღქმულის და არა წარმოდგენილის) შორის მიზნისა და საშუალების დამოკიდებულების დამყარების პრაქტიკული მოქმედების სახით, სათანადო გამოცდილების გარეშე, როგორცაა ჯოჯის გამოყენება ხელისათვის მიწვევად მსგავსი მოსახიდად; ყუთის გამოყენება მასზე ასახველად, მაღლა დაკიდებული საჭმლის მისაწვდომად და ა. შ.“... (ზ.ფს. რნათაძე გვ.454).

ფილოსოფი - მ. ე. ამ აღწერილ ხატოვან აზროვნებასა და პ-ის ხატოვან აზროვნებას შორის მთავარი მსგავსება განპირობებულია მათ საფუძველად სათანადო ქმედებების არსებობით.

სტიმოლოგი - დიას, კერძოდ: პირველთაში პრაქტიკული მოქმედებით, მეორეში - ფიზიკური ენის მოძრაობით, რომლის უპირატესობა, ბგერითი მეტყველების ჩახახვის თვალსაზრისით, უცხადესია; გარდა ამისა, პირველ შემთხვევაში, არაა ახსნილი მექანიზმი თუ როგორ იქცა პრაქტიკული მოქმედება ბგერით სამეტყველო პირობით რეფლექსად, ანუ თუ როგორ მოგვცა, ამ შემთხვევაში, ქმედებამ ნატურალური თუ პირობითი სიმბოლო, მაშინ როცა ბგერითი ხმანობის მქონე ფიზიკური ენის მოძრაობიდან ამომდინარე, ავტორთან იგი გამოწვევლივითაა შესწავლილი თუ დასაბუთებული.

ანტიროლოგი - ადამიანური ქმედება, ცხოველურისაგან განსხვავებით, არა მარტო წინასწარ ორიენტირებული, წინასწარმოტივირებულიცაა. ქმედების ყოველი ელემენტი ტვინში წინასწარაა გაკეთებული.

სტიმოლოგი - სპეციფიური ხმანობის გარეშე მიმდინარე (დიდ დროში) ცხოველური ქმედებიდან, როგორც ნერვულ-მუსკულარული მოძრაობიდან, რეფლექსულად მივიღოთ უპირობო რეფლექსი შესაბამისი სახისა, ასევე შესაბამისი ფსიქოლოგიური განვითარება და მეტყველება რომ მივგველო, თეორიულად, ესეც დასაშვებია, ოღონდ შედეგი უცვლ-მიმიკის და არა ბგერითი ენა უნდა ყოფილიყო.

ფიზიოლოგი - სულ სხვა მდგომარეობაა აღწერილი ფიზიკურების შემთხვევაში: წოვისას ენის მოძრაობა, როგორც ქმედება მეტყველება ხომ ერთიად იგივე ორგანოს - ენის ხმანი მოძრაობებია. მ. ე. ზემოთაღნიშნული მარტივი ფსიქოლოგიის წარმოქმნა, როგორც შედეგი ამ მოძრაობებისა და უკვე სამეტყველო წ და ყ ბგერათაგან მეტყველების, ზემოთქმულისამებრ, ჩახახვა-განვითარება სრულიად სარწმუნოა.

სტიმორი - ეს გახლავთ აბსოლუტურად უთავდაპირველესი (ა. უ.) პირველქმნადობა, როცა წ და ყ ბგერათაგან მოხდა გარკვეულ შინაარსთან დაკავშირება და აზრდა მათზე ამ შინაარსისა. ეს პირველქმნადობა ა.უ. იმიტომ, რომ, პაულის სიტყვებით თუ ვიტყვით: იგი განსორციელდა, არამცთუ უკვე „ადრე გარკვეულ შინაარსთან დაკავშირებული ბგერათკომპლექსის (თუ ბგერის ე. ი.) შუამავლობის გარეშე“, არამედ ყოველგვარ სამეტყველო რესურსთა სრული არარსებობის პირობებში.

სტიმოლოგი - პირველქმნადობა ამგვარი პრინციპით, შემდეგაც გავრცელებული, როცა „ბგერითი მხარისა და მნიშვნელობის დაკავშირება რაიმე უკვე სახელმძღვანელო შინაარსის მონაწილეობის გარეშე მოხდება, მაგრამ იგი არ იქნება ა.უ. პირველქმნადობა, რამეთუ დაფუძნებულ იქნება I და II პერიოდში წ და ყ-ბგერათაგან თავის ტვინის და ენის განვითარებაზე.

სტიმორი - ამგვარი (იმიტაციური) ლექსიკური მარაგის მომპოვებელია III პერიოდი, როცა იწყება გრადაცია: ბგერა აბსოლუტურიდან (აბსოლუტური გამოუმხინველი, აბსოლუტურად ადეკვატური ანუ აბსოლუტური ბუნებრივი სიმბოლოდან) ხდება სულ უფრო ნაკლებად ბუნებრივი სიმბოლო და ეს გრძელდება დღემდე, როცა „ფუქე“ ქართველური ენებისგან განსხვავებით, სხვა „წაწარმოებულ ენებში“ სიტყვას თითქმის სრულიად აქვს დაკარგული ნატურალური სიმბოლიზაცია.

(გაგრძელება იქნება)

თავისუფალი საქართველოს მიცვივნა

(გაგრძელება მე-8 გვერდიდან)

მან, როგორც შინაგან საქმეთა მინისტრმა, საქართველოს პენიტენციურ სისტემაში დაამკვიდრა წამების არსებული, შუა-საუკუნოებრივი ინკვიზიციის მეთოდები და შემოიღო მამაკაცთათვის პატივის აყრა, რომელიც მისმა მოწვევამ, პოლიტიკურმა მემკვიდრემ, მ. სააკაშვილმა სახელმწიფო სტრუქტურების მეშვეობით ლეგალიზაცია მოახდინა.

1937 წლის, სისხლიანი რეპრესიების დროს, იმ ავადსახსენებელ ბოლშევიკებსა და შინსახკომის ჯალათებსაც კი არ უკადრებიათ მამაკაცებისათვის პატივის აყრა, მან კი ეს „პირნათლად“ განახორციელა, რასაც დღესაც, მისი მიმდევარი ი.წ. ხელისუფალნი წარბეზურულად ანხორციელებენ.

ასევე მიუტევებელია მისი ერთ-ერთი მომკვიდრებელი ცოდვა, და ეს საქართველოს სამოციქულო ეკლესიის ყველა იერაქმა უნდა გაითვალისწინოს, რომ ედუარდ შევარდნაძემ მიუღო საქართველოს თვალწინ კრავივი შესწავლა ეშმაკ მართალი მღვდელი – თევდორე ჩიხლაძე. (ხ. ე.წ. თითმფრინავის საქმე), ასევე, უკვე „გადემოკრატებულმა“ ედ. შევარდნაძემ მამა რომანოზ ჩიქოვაძე, 1992 წელს აწამებინა თავის ხელქვეით მხედარიანებს, რომლის საპატიო წვერიც, შემდგომში გახდა აშშ-ს სახელმწიფო მდივანი – ჯიმის ბიკერი და ყოველგვარი ბრალდების გარეშე, დააპატიმრებინა.

ედ. შევარდნაძე არასოდეს არ ყოფილა საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი, იგი იყო პუტჩისტი, ოკუპანტი, უზურპატორი მმართველი ჩვენი ქვეყნისა. როგორც საღისეურ-მამათმავლური რეჟიმის შემქმნელმა მ. სააკაშვილმა განაცხადა, რომ მის წინააღმდეგ, მას არ ალბორავს სამართლებრივი პასუხისმგებლობის საკითხი. მისი თქმით, იგი თურმე პრეზიდენტის სახელს გაუფრთხილდა და არ მოახდინა მისი დისკრედიტაცია. ჩვენ კი აქვე დავხსენებთ, რომ სწორედ ეს მან მოახდინა პრეზიდენტის ინსტიტუტის ფაქტობრივი გაუქმება, შევარდნაძემ სისხლში ჩაახშო ლეგიტიმური პრეზიდენტის ინსტიტუტი და პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას, ეს ვანდალი ფიზიკურადაც გაუსწორდა და ამ დანაშაულს იგი ვერასოდეს ჩამორთევსაგად და ახლაც ვერ ჩამორთევსაგად. 1993 წლის დეკემბერში ე.წ. პარლამენტის სესიაზე წარმოთქმული მისი სიტყვებით: „ვიდრე ზვიად გამსახურდია დადის ცოცხალი ამ ქვეყანაზე, მანამდე საქართველოში მშვიდობა არ იქნება“, ამით მან სახალხოდ პრეზიდენტის ლეგიტიმაციის ბრძანება გასცა. სააკაშვილის ცრუობს, რამეთუ მან 2008 წლის აგვისტოს ე.წ. რუსეთ-საქართველოს ომში მდევდევება საქართველოს გარდაცვლილ პრეზიდენტი ზვიად გამსახურდიას ომის დაწყებაში დაადანაშაულა.

– ედ. შევარდნაძეს სამართლიანად ვეძებთ ბრალს ქართველი ერის მიზანმიმართულ გენოციდში და საერთოდ კაცობრიობის წინაშე ჩადენილ დანაშაულში.

ჩვენი სახელმწიფოს ეროვნული ტრაგედიაა ის, რომ ამჟამად არარსებულ ქართულ მართლმსაჯულებას ედ. შევარდნაძე, მისი დანაშაულების გამო, სასამართლოს წინაშე არ წარუდგენია; დღეს საქართველოში მართლმსაჯულება ფაქტიურად არ არსებობს, რაც მომავალ თაობებს, უდაოა, მძიმე ტვირთად დააწვება და სათუოდ გახდება დემოკრატიული, სამართლებრივი და სოციალ-ეკონომიკური სახელმწიფოს ფორმირება; ჩანს შვებელი ძალების მიზანიც ეს არის. ედ. შევარდნაძემ და მისმა პოლიტიკურმა მემკვიდრეებმა ჩვენს ქვეყანაში დემონოკრატია დაამკვიდრეს.

დადგება დრო და ისტორია კიდევ უფრო მეტად გაამჟღავნებდა და ნათელს მოჰფენს მისი და მისი თანამოსაქმეების მიერ ჩადენილ ბოროტმოქმედებებს!

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას კანონიერი ლეგიტიმური კონსტიტუციური ხელისუფლების – უხუნაესი საბჭოს აღდგენის ეროვნულ კომიტეტი კატეგორიულად ეწინააღმდეგება ქვეყნის მახორბელთა შესვენებასა და გაპატიოსნებას საქართველოს ეკლესიის ძირითად საკათედრო ყოველწმიდა სამების ტაძარში. სჯულის კანონისა და ეკლესიის სამართლით დაუშვებელია ღვთის სახელში დასვენება იმ პირისა, რომელმაც მოელი თავისი ცხოვრება ეკლესიის წინააღმდეგ ბრძოლას შეაღწია. ღმერთის სიტყვა გვიმარტყობს, რომ „მოთელი მსოფლიო ბოროტსა ზედა დგას“, ამიტომ ისეთი ადამიანები, რომლებიც იძლევიან ბოროტისაგან, მისი ტყვეები და მონები გახდებიან და როგორც ბოროტების მოშურნეები წარმოსდგებიან ზნეობრივი უწესრიგობის მოყვარულებად, ჭეშმარიტების მხდომეზად, კაცობრიობის მტრებად. აი, ასეთია ედ. შევარდნის მოკლე ბიოგრაფია და მისი დასვენება ყოველწმიდა სამების ტაძარში ყოველად დაუშვებელია, ხოლო ამ ქვეყნის მახორბელთა მაკურთხეველნი ვერას უშველიან მის ბოროტ სულს და როგორც წმიდა მამა ეფრემ ასურის დაღდავებს: „არა აქვს შესვენებულს საგებლობა არც ცრემლებში, არც გლოვა-მწუხარებაში, არც გარეგან დაღაღებაში, მას თან მიჰყვებიან მისი საქმეები და ქმედებები ახლავე თან“, და როგორც წმიდა წერილი ვგასწავლის, უკუნი წყდიალი, კიბლთა მწარე დრეკნა, მოუშორებელი ბოროტებები, დაუძინარი მატლი, ჩაუქრობელი ცეცხლი, ურვა-წუხილი, შევიწროება და ტანჯვა – აი, შეუნანებელი ცოდვილის (მითუმეტეს ღვთისა და ერისა) წინაშე ჩადენილი დამნაშაულის) მომავალი მარადილი ხედრი.

მაცხოვარმა ბრძანა: „ფართო არს გზა, რომელსაც მიჰყავს წარსაწყმედელად და მრავალნი ვლენან მასხუდა“ (მათე. 7თ. 13.) ჩვენ ვეძიებთ, რომ მახორბელთა მაკურთხეველნი, მათე მახორბელის ამ სიტყვებიდან გაბომბდნარ, არ გაუყვენ ამ წარსაწყმედელის გზას და გზააბნეული ცხოვარნი ქრისტეს მცნებებისაკენ მიმავალი გზის ნაცვლად, ჯოჯოხეთის სანახებში არ გაისტუმრონ, რამეთუ მავალითი ეკლესიის მსახურთა საბედისწერო არ გამოდგეს მათთვის.

ასევე ყველას შეგახსენებთ ესაია წინასწარმეტყველის შეგონებას: „ოდეს განიპრყნო ხელნი თქვენნი ჩემდამო, მივაქცინე თვალნი ჩემნი თქვენგან და, უკეთუ განამრავლოთ ვედრებაი, არა შევისმინო თქვენი, რამეთუ ხელნი თქვენნი სისხლითა სავსე არნ“. (9ესაია 1თ. 15)

შევარდნაძის სიკვდილით, საქართველოში საბოლოოდ ფარდა აეხადა ამ ქვეყნის ძლიერთა, ქართველი ერის დაუძინებელ მტერთა და ეკლესიაში მოკალათებულ ფარისევლთა ერთობას.

როდესაც ანჩის ეპიკოპოსი, ქვეყნის მოღალატე ცქირი საპაკ ამირას მონა-მორჩილი გახდა, და საქართველოსა და ჩვენი დიდი მამის გრივოდ ხანძიელის მტერობა (მოკვლა) ჩაიდო გულში: „მაშინ შეკრბა ერი ანჩისაი და პრქვა მათ: შეიღწო, დრო მეციო მე და ძმათა ჩემთა ვიდრე შუადღემდე, რათა წმიდასა შინა ეკლესიასა ყვით ვედრებაი წინაშე ქრისტესა და შევიწოთ წმიდაი გიორგი და ყოველნი წმინდანი.. და ყოს უფალმან სასწაულ კეთილ“ – და ბოროტ საქმეთა ჩამდენი ცქირი „უფალმან რისხვით მოკლა“.

საქართველოს ეკლესიის მსახურებს და მრევლს ითანე ღვთისმეტყველის სიტყვებით მოუწოდებთ:

– „და მოვისმინე ხმა ციდან, რომელიც ამბობდა: გამოდიოთ მისგან, ჩემო ხალხო, რომ არ ეზიაროთ მის ცოდვებს და არ მიიღოთ მისი წყლულებისაგან.“

ვინაიდან მისმა ცოდვებმა ცაძვე მიადწია და გაიხსენა ღმერთმა მისი უსამართლობანი.

მიუზღეთ მას, როგორც მან მოგიზღოთ და ორმაგად გადაუხადეთ მისი საქმეების მიხედვით; სასმისში, რომელშიც მოამზადა, ორმაგად მიუზღეთ მას.

რამდენადაც განდიდებოდა და ნებივრობდა, იმდენად მიაგეთ ტანჯვა და გლოვა. ვინაიდან თავის გულში ამბობდა: დედოფლად ვზივარ, ქერივი არა ვარ და გლოვას არ ვნახავ.

ამიტომ ერთ დღეს მოვა მისი წყლულები და სიკვდილი, გლოვა და შიმშილი, და დაიწვება ცეცხლში, რამეთუ ძლიერია უფალი ღმერთი, რომელიც გაასამართლებს მას“. (თიანეს გამოცხადება, 18 თ. 4-8)

მოგახსენებთ, რომ ჩვენ შეგნებულად არ ვიხმარეთ სიტყვა გარდაცვალება, ვინაიდან გარდაცვალება ქართული ენის ცნობიერებით და სახარებისეულად, განსაკუთრებულ მცნებაა და ვიხმარეთ სიტყვა სიკვდილი; ვინც არ ყოფილა ამქვეყნიურ ცხოვრებაში, ჭეშმარიტი ღმერთის მსახური, ის ვერ იქნება საიქითში ღმერთთან ერთად... ანუ მათი ყოფნის ადგილი იწოდება ცეცხლი, „სადაც მატლი არ კვდება და ცეცხლი არ ნელდება“ (მარკოზი, 9თ. 9) სიკვდილი არის მოშორება ღმერთისაგან, ცათა სასუფეველისაგან.

ყოველივე ზემოთქმულიდან გამომდინარე, შევარდნაძე, რომელიც არასოდეს

ყოფილა პრეზიდენტი, არამედ გახლდათ ოკუპანტი, თავის საოკუპაციო ადმინისტრაციასთან ერთად, შესაბამისად არანაირად არ იმსახურებდა დაკრძალვას არც პრეზიდენტის პატივით და არც მის მიერ უფსკრულის პირამდე მიყვანილი ჩვენი სამშობლოს – საქართველოს სახელმწიფო ხარჯებით.

დაბოლოს, დავამთავრებთ სულმნათი ზვიად გამსახურდიას სიტყვებით: „შევარდნაძეზე დიდი მტერი საქართველოს არ ჰყოლია და არც ყოვლბა“.

„ჩვენ, ძმანო, ვდგავართ პირისპირ სატანასთან, ვგელეშეპთან. ან ჩვენ დავამარცხებთ მას წმინდა გიორგის ძალისხმევით, ან ის შთანთქავს ჩვენს ისტორიულ ბედობას და გაგვთვლავს ჩვენ ეს კოსმიური გველეშაპი, ეს პლანეტარული მხეცი – ანტიქრისტე, რომელიც წარმოგვიდგება და გვეუბნება: აი ეროვნული მოძრაობა და ეროვნული მოძრაობის ნიღბით და საფარით მოდის ანტიქრისტე, მოდის ბარაბა და მოდის შეგნება.“

გაუმარჯოს ილია მართალის გზას, მერბ კოსტავას გზას!“

კურთხეულ იყოს ილია მართალის გზა! გაიღვიძე, ქართველო ერო! გაიღვიძე და გაჰყევი გზას ჭეშმარიტებისას, სიკეთისას, ღვთისას, ამინ!

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას კანონიერი ლეგიტიმური კონსტიტუციური ხელისუფლების – უხუნაესი საბჭოს აღდგენის ეროვნულ კომიტეტის სახელით:

ბიორბი პაპასიმილი (პირვალკოვნიკი), კომიტეტის მთავარი კოორდინატორი, სრულად საქართველოს ადამიანის უფლებათა დაცვის ასოციაციის პრეზიდენტი;

ბესო (ბესარიონ) მიძაბა, იბერიულ-კავკასიური მოძრაობის თავმჯდომარე; მღვდელი – მამა ილარიონი (ჯანელიძე);

ბურაჰ აპტრიაშვილი, საქართველოს რესპუბლიკის უხუნაესი საბჭოს დეპუტატი;

ნანა პახიანი, იბერიულ-კავკასიური მოძრაობის პრეს-მდივანი;

მანანა ჯიჟიშვილი, ექიმი; ზურაბ ძოგალია, შურნალისტი;

ბორა ხარბაშა, შურნალისტი; ნუზარ კობახიძე, ადამიანის უფლებათა დამცველი;

ბიორბი თიმუზაძე, პატიმართა უფლებების დამცველი. თბილისი, 2014, 10 ივლისი, სამშობლისათვის შეწირული წმიდა კირიონ კათალიკოსის ხსენების დღე

საიდუმლო შეხვედრა წყნეთში – რა მოხდა “ნაციონალისტების” ლიდერებსა და მათ მოკავშირე ბიზნესმენებს შორის?

ქართულ მასშტაბის სანდო და კარგად ინფორმირებულმა წყნეთში აცნობა, რომ რამდენიმე დღის წინ “ნაციონალისტთა” დაახლოებული ბიზნესმენებისა და ამ პარტიის ლიდერთა ფარული შეხვედრა გაიმართა. ამ შეხვედრის ინიციატორები ბიზნესმენები ყოფილან, ეს ფარული თავყრილობა წყნეთში, ერთ-ერთი ბიზნესმენის ავარაკზე შედგა და მას, დაახლოებით, ოცი მსხვილი ბიზნესმენი ესწრებოდა. მათი ვინაობის დაუსტება წყნეთში ჯერჯერობით ვერ მოახერხა. “ნაციონალისტთა” კი გოგა ბოკერია, გივი თარგამაძე და გია ბარამიძე წარმოადგენდნენ, – წერს ავტორი ლეევან ღვინიაშვილი გაზეთ “აღიანი” გამოქვეყნებულ სტატიის “გასაიდუმლოებული შეხვედრა წყნეთში”.

როგორც გამოცემა იწყება, მათი წყარო აცხადებს, რომ ბიზნესმენებმა მკაფიოდ და კატეგორიულად დაუფიქსირეს “ნაციონალისტების” ლიდერებს, რომ ისინი მათი პარტიის დაფინანსებას აღარ აპირებდნენ.

ამონარიდი სტატიიდან: “ეს ხალხი წლების მანძილზე აფინანსებდა “ნაციონალისტთა” საარჩევნო კამპანიებს, სხვა სახის აქტივობებს, ინახავდა “ნაციონალისტთა” კუთვნილ მემკვიდრეებს, პარტიის კონკრეტული ლიდერებისა და მათი ოჯახების წევრების საზღვარგარეთულ ვოიაჟებს, უცხოეთის პრესტიჟულ უნივერსიტეტებში სწავლის ქირას უხდიდა პარტიის ლიდერთა შვილებსა და ახლო ნათესავებს... ბიზნესმენებს უთქვამთ “ნაციონალისტების”, რომ ამიერიდან მათგან ერთ თეთრსაც ვეღარ მიიღებდნენ. ეს ბიზნესმენები სარგებლობდნენ პრივილეგიებით, იგებდნენ სახელმწიფო ტენდერებსა და აუქციონებს, შედგავიან და სიმბოლურ ფასად ყიდულობდნენ სახელმწიფო ქონებას. მოკლედ, “მშვენიე შეუქი” ჰქონდათ ანთუბული. გივი თარგამაძეს სწორედ ეს შეუსხენებია მათთვის და დაუმუნათებია, – ჯერ კიდევ

ვალში ხართ ჩვენთანო. ბიზნესმენებს უკან არ დაუხევიოთ და რაც ზემოთ ჩამოთვალე, “ნაციონალისტებისთვის” გაკეთებული ათი იმდენი სანაცვლო სიკეთე კიდევ შეუსხენებიათ. უთქვამთ, რომ ათეულობით მილიონი აქეთ დახარჯული ინფრასტრუქტურულ პროექტებზე თბილისშიც და რეგიონებშიც, სამეცნიეროში... მოკლედ, ბიზნესმენებს უთქვამთ, რომ, თუ რაიმე სიკეთე მოიღეს “ნაციონალთა” ხელშეწყობითა და მფარველობით, ყველაფერი გადაიხადეს და ახლა, სააკაშვილის პარტიის გარეშე აპირებენ საქმიანობის გაგრძელებას.

ბიზნესმენების ერთ ნაწილს უშუალოდ გივი თარგამაძისთვის უთქვამს, რომ ოფშორში დარეგისტრირებული კონკრეტული ქართული ბიზნესკომპანიების ანგარიშზე “ნაციონალისტების” კუთვნილი თანხები ინახება და ეს ფული დროულად გადაიტანეთ სხვა ანგარიშზე, თორემ ავდგებით და ჩვენ მოვიხმართო. შეიძლება ეს არის ბიუჯეტოვანი

ბურთელ ჭითანავა – 65
შესანიშნავ მომდერაღს, მუსიკოსს, იდიოდულაურობით და კოლორიტულობით გამორჩეულ პიროვნებას, ბატონ ბურთელ ჭითანავას ა.წ. 23 ივლისს 65 წელი შეუსრულდა... გულწრფელად ვულოცავთ მას ამ იუბილეს და ვუსურვებთ შემოქმედებითი წარმატებებით აღსავსე ხანგრძლივ სიცოცხლეს... რასაკვირველია, აგრეთვე, მოსწრებოდეს გაპარტახებული მამულის აღორძინებას... სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ზუგდიდის ორგანიზაციის სახელით,
ზურაბ კვარაცხელია

სპორტული კუთხე მიჰყავს შურნალისტ ბიორბი ჯალაღანიას
ბრაზილია – 1950 წლის საფეხბურთო ბრაზილიის ეპოქა, რომელიც 2014 წელს უფრო ხეამაღლა გიონსა!

(ლენინდა "მარაკანას" – დიადი სტადიონის უცნობი წყევლა)

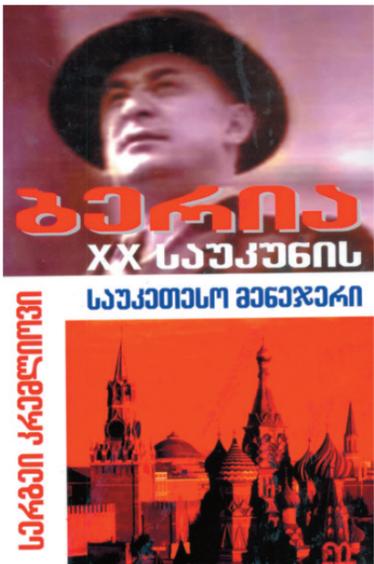
სტადიონი "მარაკანა", რომელიც რიო დე ჟანეიროში მდებარეობს, მსოფლიოში ყველაზე ლეგენდარულ არენად მიიჩნევა, თუმცა ბევრმა არ იცის, საიდან აქვს ასეთი პოპულარობა ამ სტადიონს. სტადიონები ლეგენდარული საკუთარი ისტორიიდან გამომდინარე ხდებიან. 2014 წლის მსოფლიო საფეხბურთო ჩემპიონატის ფინალი სწორედ "მარაკანას" სტადიონზე გაიმართა, რაშიც ბრაზილიის ნაკრებს უკვე წილი არაფერზე ელო... ბრაზილიის საფეხბურთო ნაკრები საბათის მის სამშობლოში გამართული ჩემპიონატი კიდევ ერთ დიდ ტრაგედიად იქცა, რამაც ღამის თვითმკვლელობამდე მიიყვანა გულშემატკივართა ნაწილი! ბრაზილიის ნაკრების საშინაო უბედურება კი იმ შორეულ 1950 წელს დაიწყო, როცა ამ ქვეყნის ნაკრები მართლაც საუკეთესო ფორმაში იმყოფებოდა და მის ტრიუმფს თითქოს წინ ვერავე ვერ უნდა გადადებოდა. მაგრამ ბედისწერის ქაღალდით თურმე სულ სხვაგვარად ფიქრობდა... მაშ ასე: გავივით თუ რატომ უნდა ყველა ფეხბურთელს ამ დიად არენაზე თამაში, თუმცა, არა მგონია, რომ ეს არენა სანუკვარად იქცევს როდისმე ბრაზილიის ნაკრებისათვის. ფეხბურთის სპეციალისტებისა და ფანტიკურად განწყობილი გულშემატკივრე-

ბისათვის საიდუმლო არაა, რომ არც ერთ სპორტულ ღონისძიებას არ შეუგროვებია იმდენი ხალხი, რამდენიც 1950 წელს "მარაკანას" ბრაზილიისა და ურუგვაის ნაკრებების მსოფლიო ჩემპიონატის საფინალო მატჩზე შეიკრიბა. დიას, მაშინ ამ არენამ 199.854 ადამიანი დაიტია, რითაც ყველა სპორტული რეკორდი იქნა მოხსნილი. ბრაზილიელი სპორტული შურნალისტი ტეიშეირა პაიხერი ერთ-ერთ ინტერვიუში იხსენებს თუ როგორ აწვებოდნენ ფეხბურთელები ავტობუსს ფინალამდე რამდენიმე საათით ადრე. ბრაზილიელები იმდენად დარწმუნებულები იყვნენ საკუთარ გამარჯვებაში, რომ მატჩის წინ ღამის საგანგებო წვეულება მოაწყვეს. მთელი ქვეყანა დარწმუნებული იყო, რომ ზიზინიო და კამპანია მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალს ზედმეტი ძალისხმევით გარეშე მოიგებდა. ბრაზილიელთა წაგებაზე სურბობითაც კი არ იღებდნენ ხმას. ასეთი რამ მათ თავშიც კი არ მოსდიოდათ. ხშირად გაგვიგია "საფეხ სტადიონი", თუმცა სინამდვილეში სტადიონი "მარაკანას" მსოფლიოს 1950 წლის ჩემპიონატის ფინალში, როგორც იტყვიან – "პირამდე გაივსო". შეხვედრის 47-ე წუთზე შესანიშნავი თავდასხმელი ფრისი ბრაზილიის ნაკრებს აწინაურებს. მთელი ბრაზილია ზეიმობს. სტადიონზე საყოველთაო ექსტაზი და აღრენალინი მეფობს. მაგრამ 66-ე და 79-ე წუთებზე ურუგვაელებს ორი გოლი

გააქვთ და წინ გადიან. მასპინძელთა თამაში წამის უმაღლ იმსხვერვეა, ფეხბურთელების მოძრაობაში უკვე აღარ იგრძნობა "ბრაზილიური" თავდაჯერებულობა, გამარჯვებისადმი დაუოკებელი სწრაფვა... როცა ინგლისელმა არბიტრმა მატჩი დაასრულა, შოკურ მდგომარეობაში არა მხოლოდ სტადიონი იყო – ბრაზილიას თვითმკვლელობის ტალღამ გადაუარა, რაზეც შემდეგში გახეთქებში უამრავს წყვდნენ. ფიფას პრეზიდენტი ჟოულ რიმე მოსალოც სიტყვას პორტუგალიურ ენაზე ამზადებდა, თუმცა ურუგვაელების გამარჯვების შემდეგ იგი მაყურებლის წინაშე საერთოდ არ გამოხვდა. "მარაკანას" სტადიონზე ფინალური მატჩის დასრულების შემდეგ არ იყო არც მუსიკა არც რამე სხვა დაჯილდოების ცერემონიის ატრიბუტი. არა და, იმ მომენტისთვის მედლებზე უკვე ამოტვიფრული იყო 22 ბრაზილიელის სახელი და გვარი. გამარჯვების გოლის ავტორმა ერთ-ერთ ინტერვიუში თქვა: "მატჩის შემდეგ ისეთი სიწყნარე იყო, რომ ბუზის ხმაც კი გაიგონებდი". ბრაზილიის ნაკრები უმეტესობა ეროვნულ გუნდში მიწვევას აღარ ღებულობდა, ხოლო მეკარე ბარბოზას უსტვენდნენ, სადაც არ უნდა გამორჩენილიყო. იმდროინდელი ბრაზილიის ნაკრების ფორმა გააუქმეს და გადაწყვიტეს იმ მისიურში გამოსვლა, რომელიც ბრაზილიელებს დღეს აქვს. მაგრამ 1950 წლის ფინალური ტრაგედია 2014 წელს უკვე ნახევარფინალში განმეორდა, როცა გერმანიის ნაკრებმა ბრაზილიელები მართლაც გამანადგურებელი (7:1) ანგარიშით დაამარცხა. ამგვარი ანგარიშით, მსოფლიო ჩემპიონატების ისტორიაში, ნახევარფინალში, ჯერჯერობით არცერთი გუნდი არ დამარცხებულა. ერთადერთი მახვებელი, რაც ამ ანგარიშს უახლოვდება, გახლდათ 1954 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის მატჩი ქვეჯგუფში, როცა უნგრეთის "დიდმა გუნდმა" გერმანიის ნაკრები ანგარიშით 6:1 დაამარცხა, თუმცა ფინალში იგივე გერმანიასთან წააგო... და აი, სტადიონ "მარაკანას" მთავარ საიდუმლოსაც მივადექით. ამის შესახებ ბევრმა ბრაზილიელმაც კი არ იცის, რომ ზუსტად 1950 წლის ფინალური მატჩის შემდეგ გადადებეს სტადიონი ურუგვაის დროშის ფერებში. ლეგენდა ამბობს, რომ "მარაკანა" მუდმივად ასეთი დარჩება, თუმცა ბრაზილიის

მთავარი სტადიონის ქვეყნის დროში ფერებში გადადებდა, რომ მოხერხდეს ერთი ამბავი უნდა მოხდეს. ყველაფერი ძალიან მარტივია – ბრაზილიის ნაკრებმა მსოფლიოს ჩემპიონატი "მარაკანას" უნდა მოიგოს. 1950 წლის ავადგასხსენებელი ფინალის შემდეგ 64 წელი გაიდა. პირველად იმ დროის შემდეგ ჩემპიონატის გადამწყვეტი მატჩი "მარაკანას" გაიმართა, თუმცა მასში ფინალს მიღმა დარჩენილმა ბრაზილიის ნაკრებმა კვლავ ვერ მიიღო მონაწილეობა. ბედისწერად ქვეყლმა წყველამ კიდევ ერთხელ იჩინა თავი და 2014 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალს ბრაზილიის ნაკრები მაყურებლის ამპლუაში შეხვდა. მაგრამ ამ ყველაფერთან ერთად სამართლიანობისთვის უნდა აღვნიშნოთ ერთი ფაქტი, რომ 2014 წლის ფინალურ მატჩამდე რამდენიმე თვით ადრე "მარაკანადან" ფასადზე ლურჯი ფერი მოაშორეს, თუმცა მთლიანად არენის გადაღება მაინც ვერ გადაწყვიტეს. ასლა სტადიონი მთლიანად თეთრი ფერისაა, თითქოს მხატვარს ელოდებოდა, რომელსაც დიდი ტრიუმფის შემდეგ სანატრელი მუხა მიუყვას, თუმცა, არავინ იცის, რამდენი ათეული წლის შემდეგ დაუდგება ბრაზილიის ნაკრებს "ტრიუმფის დღე" საკუთარ სამშობლოში! როდის გადადებენ სტადიონს ორმოცდაათი თუ კვლავ სამოცდაათი წლის შემდეგ – ჯერჯერობით უცნობია. ამიტომ, ეს პროცედურა, რომ არ გაწვდილიყო, 2014 წელს ბრაზილიის ნაკრებს ფინალური მატჩი უნდა მოეგო, მან კი ნახევარფინალიდანაც ვერ გააღწია... ოცნება კვლავ ოცნებად დარჩა და არავინ იცის კიდევ რამდენი ხნით გადაიწვეს ბრაზილიელი ფეხბურთელებისა და გულშემატკივრებისთვის ამ ილუზიად ქცეული ოცნების ახდენის თარიღი... მანამდე კი "მარაკანას" რამდენიმე ასეული სკამი ახსენებს საფეხბურთო ერს 1950 წლის კოშმარს, ხოლო ქალაქ ბელუორიზონტეს სტადიონი იმ უდიდეს გაწბილებას, რომელიც 2014 წლის ივლისში კიდევ უფრო საშინელ ფორმებში განმეორდა. არავინ იცის, ვისი წყველა დასდევს ასე საბედისწეროდ ბრაზილიის საფეხბურთო ნაკრებს, რომელმაც ხუთ ჩემპიონატში გაინაღდა ჩემპიონის ტიტული, საკუთარ სამშობლოში კი საშუალო დონის გუნდთა შორის ჩარჩა!

გამოვიდა ლავრენტი ბერიას თარგმანის მეორე ტომი

გამოვიდა მეორე ტომი სერგეი კრემლიოვის წიგნისა "ბერია – XXI საუკუნის საშუალო მინი-ჰერო". გამოცემა განხორციელდა სახალხო მოძრაობა "სამეგრელოს" მხარდაჭერით. წიგნის შექმნა შეიძლება ზუგდიდში, რუსთაველის ქ. №68-ში, სახალხო მოძრაობა "სამეგრელოს" ოფისში. ტელ. 599.209.624 თბილისში წიგნის რეალიზაცია მოხდება ყოველ ოთხშაბათ დღეს, დიდის 9 საათზე ბაქრაძის ქ. №6-ში (დიდუბე), ან, ყოველდღე, მეტრო "მარჯანიშვილის" ამოსასვლელში, გახეთქების გამყიდველ პაატასთან. ცნობისათვის დარეკეთ – 599.573.322

ქმარი ტელევიზორში კაშპიროვსკის სენსს უყურებს და ამბობს: – რა ვქნა, მაგის არ მჯერა! – და ეკრანს ცერა თითს უზენებს. თითი სამჯერ გაეზრდება. კაცი შოკშია, ქალი კი მშვიდად ეუბნება: – ჯობდა, რამე სხვა გეჩვენებინა! * * * თებრო და მარო ჭორაობენ: – ჩემი მეზობელი მიტუაი კაბის ქვეშ ხელს შემიყოფს ხოლმე და რაღაცას ფათურებს... – ფრთხილად იყავი, ქა, ფულს ჩულქის ყელში ნუ ინახავ! * * * მეგრელი კავშირში შევიდა. – სუპი მომიტანეთ. ცოტა ხანში ოფიციალტს ეპახის: – ეგი სუპია თუ ჩაი? თუ სუპია, მარო ილი მომიტანე, თუ ჩაია – შაქარი! * * * ქუთაისელი ლურს ათეალიერებს. – ნახატებს ხელით ნუ ეხებით! – აფრთხილებს თანამშრომელი. – რა უჭირს, დაია, აქედან რომ გაგაღ, ხელს დევიბან...

სახალხო მკურნალთა მოუზონი ჯარ კილავ მილაპარ ნაშიონალურ ფარმაცოთიას, რომელიც მის დაქირავს მდილოზა და კვლავ ჩაღბა სახლის ჯანმრთელობის საშინაურში

ლომინტი ბაზნიძის მიერ შექმნილი პრეპარატი არჩენს ათეისებთან სიმინურ დაავადებებს, კუჭ-ნაწლავის გაუფლობას, კოლიტს, ფისტულას, პროსტატიტს, ბუასილს, ნერვის ანთებს, ნევროზს, ფსიქიკურად დაავადებულებს, პკურნავს გაფანტული სკლეროზს და შიდსს, შეეღის ცერებრალურ დამბლას, ყურებიდან ჩირქდენას, ბოტულიზმს, ტუბერკულოზს, ცეროზს I და II სტადიებში, ც-პეპატიტს, ნადვლის ბუშტის დაავადებებს, ანთებით პროცესებს, სახსრების დაავადებებს, ამყარებს იმუნიტეტს, და სხვა მრავალ დაავადებას.

მკურნალის კოორდინატები: თილაპარ, სოფელი შალაპარი, ბაზნიძე ბიჭიშვილი (ლომინტი). ტელ: 893-22-66-51

თბილისი, აჭყურის ქუჩა №70 (მეტრო "ისანთან"), ყოველდღე – შაბათ-კვირის გარდა, 10-დან 16 საათამდე.

მასთან სიცოცხლეზე ხელჩაქმეულები მიღიან და ჯანმრთელები ბრუნდებიან